

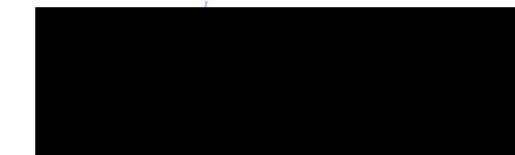

NITRIANSKY
SAMOSPRÁVNY
KRAJ

ROČNÝ PLÁN PARTICIPATÍVNYCH PROCESOV NSK PRE ROK 2024

V Nitre, dňa 03.01.2024

Gestor: Ing. Roman Žembera
vedúci odboru strategických činností

Schválil: JUDr. Mgr. Peter Privalinec
riaditeľ
Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja

OBSAH

ROČNÝ PLÁN PARTICIPATÍVNYCH PROCESOV NSK PRE ROK 2024	1
ÚVOD	4
SLOVNÍK	5
SUMARIZÁCIA PROCESU BUDOVANIA KAPACÍT PRE PARTICIPÁCIU V PROSTREDÍ ÚRADOV VÚC	7
Východiská.....	7
Výzva k spolupráci.....	7
Zámery a ciele podaktivity 2: Participácia a regionálna územná samospráva	8
Štruktúra aktivít podaktivity 2: Participácia a regionálna územná samospráva	8
Realizácia programu Učiace sa regióny	9
Výstupy a merateľné ukazovatele	9
KLÚČOVÉ MÍLNIKY REALIZÁCIE PROJEKTU	10
Vytvorenie nových pracovných miest koordinátorov participácie.....	10
Program Učiace sa regióny: systém odbornej podpory pre koordinátorov participácie.....	10
Diagnostika stavu a podmienok pre participáciu.....	12
Optimalizovaný systém riadenia participatívnych procesov	13
Katalóg procesov, procesné mapy a knižnica dokumentov.....	14
Formalizácia systému riadenia participatívnych procesov	15
Ročný plán participatívnych procesov pre rok 2024.....	15
Manuál na podporu riadenia participatívnych procesov realizovaných vyšším územným celkom	16
Realizácia participatívnych procesov	16
Projekty na podporu vnútroinštitucionálnej participácie a medziodborovej spolupráce.....	17
Zvyšovanie povedomia o participácii.....	18
Udržateľnosť pracovných miest koordinátorov participácie	20
KOORDINÁTOR PARTICIPÁCIE.....	21
Popis role a náplň práce koordinátora participácie.....	21
Kompetenčný model koordinátorov participácie	22
Umiestnenie koordinátorov participácie v organizačnej štruktúre	23
Spolupráca s tímom koordinátorov participácie.....	24
KLÚČOVÉ ZISTENIA Z DIAGNOSTIKY STAVU A PODMIENOK PRE PARTICIPÁCIU	26
Zhrnutie zistení z diagnostiky	26
Záverečné odporúčania z diagnostiky	28
REALIZOVANÉ PARTICIPATÍVNE PROCESY 2022 - 2023	29
Prehľad zrealizovaných participatívnych procesov.....	29

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v regióne NSK na roky 2024 - 2031	30
Regionálny akčný plán NSK na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2023 - 2027.....	35
Podpora nabíjacej infraštruktúry pre elektrické vozidlá pre územnú samosprávu a zriadené organizácie	38
Vyhodnotenie realizovaných participatívnych procesov.....	41
PLÁN PARTICIPATÍVNYCH PROCESOV PRE ROK 2024	42
Ciele a indikátory plnenia PPP 2024.....	42
Spôsob hodnotenie plnenia PPP 2024	42
PLÁNOVANÉ PARTICIPATÍVNE PROCESY 2024	43
Opis participatívnych procesov	43
MERATEĽNÉ UKAZOVATELE PRE PARTICIPATÍVNE PROCESY	49
SUMÁR MERATEĽNÝCH UKAZOVATEĽOV PRE ROK 2024.....	51

ÚVOD

Ročný plán participatívnych procesov NSK pre rok 2024 je písomným materiálom, ktorý sumarizuje plánované participatívne procesy pre ďalší kalendárny rok a súčasne ponúka zhodnotenie činnosti koordinátoriek participácie počas doby ich pôsobenia na úrade samosprávneho kraja od januára 2022 do decembra 2023.

Činnosť koordinátoriek participácie v tomto období bola spojená s realizáciou národného projektu Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti s názvom **Podpora partnerstva a dialógu pre oblast' participatívnej tvorby verejných politík 2**, konkrétnie podaktivity 2: Participácia a regionálna územná samospráva.

Účelom materiálu Ročný plán participatívnych procesov je naplánovať a schváliť nové participatívne projekty, ako aj participatívne procesy a zadania, ktoré začali v roku 2023 a budú pokračovať v roku 2024 a súčasne zabezpečiť vyhodnotenie zrealizovaných a prebiehajúcich participatívnych procesov, ktoré testovali a zavádzali nový systém riadenia participatívnych procesov v rokoch 2022 - 2023. Súčasťou plánu sú aj návrhy konkrétnych opatrení a krokov, ktoré sú zamerané na ďalší proces posilňovania medziodborovej komunikácie a spolupráce, vnútroinštitucionálnej participácie, či na podporu budovania kapacít pre participáciu na úrade, ako aj v regióne.

Schválením materiálu zo strany vedenia jednotlivých úradov samosprávnych krajov bude zabezpečená formalizácia optimalizovaného systému riadenia participatívnych procesov, ako aj schválený zoznam participatívnych procesov pre rok 2024.

SLOVNÍK

Na účely tohto materiálu pod pojmom:

- **riadená participácia** sa rozumie cielený, zúčtovateľný a transparentne komunikovaný proces zapájania verejnosti, ktorý iniciuje úrad VÚC a ktorého cieľom je umožniť verejnosti mať vplyv na tvorbu regionálnych verejných politík. Je realizované prostredníctvom participatívnych procesov.
- **participatívny proces** (ďalej len PP) sa rozumie cielený súbor činností, aktivít a podujatí, ktoré zabezpečujú zapojenie organizovanej aj neorganizovanej verejnosti do tvorby regionálnych verejných politík.
- **tvorba regionálnych verejných politík** sa rozumie cyklus na seba nadväzujúcich fáz (tvorba, realizácia a vyhodnotenie regionálnej verejnej politiky), ktorých výstupom je materiál, alebo konkrétné činnosti, relevantné ku kompetenciám a pôsobnosti vyššieho územného celku.
- **systém riadenia participatívnych procesov** sa rozumie komplexný proces, ktorý zastrešuje/predstavuje sedem na seba nadväzujúcich fáz riadenia participatívnych procesov: (1) Definovanie zadania PP, (2) Dizajnovanie PP, (3) Podrobne naplánovanie PP, (4) Realizácia PP, (5) Priebežný zber dát a monitoring PP, (6) Priebežné informovanie a komunikácia o PP a (7) Vyhodnotenie PP. Pre každú z fáz riadenia participatívneho procesu je spracovaná procesná mapa, ktorá definuje postup, potrebné ľudské zdroje, požadované vstupy a očakávané výstupy. Súčasťou procesných máp sú šablóny a vzory dokumentov pre vypracovanie vstupov a výstupov z jednotlivých fáz riadenia participatívnych procesov.
- **verejnosť** sa rozumie akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, záujmová skupina fyzických osôb, alebo záujmová skupina právnických osôb. Verejnosť sa delí na organizovanú a neorganizovanú. Príkladom organizovanej verejnosti sú komory, spolky, kluby, združenia, asociácie, ako aj náboženské spoločenstvá, občianske iniciatívy, združenia priemyslu a profesíí, zamestnávateľov, odborových zväzov, ktoré spája spoločný záujem. Neorganizovaná verejnosť sa vzťahuje na tých jednotlivcov/občanov/obyvateľov, ktorí nie sú členmi spolkov a združení, a ktorí zastávajú svoje osobné záujmy.
- **odborník** sa rozumie, že v danej agende je ten, kto disponuje odbornosťou t.j. vedomosťami a poznáním v zmysle aktuálnych vedecko-výskumných poznatkov relevantných pre pripravovanú verejnú politiku.
- **ciel'ová skupina** sa rozumie časť verejnosti, na ktorú má regionálna verejná politika vplyv (pozitívny aj negatívny). Môže ňou byť aj organizovaná aj neorganizovaná verejnosť. Špeciálny zretel' je potrebné pri zapojení klásť na tie ciel'ové skupiny, ktorú nie sú organizované a/alebo majú špecifické potreby (napr. menšiny: deti/mládež/študenti, marginalizované komunity, seniori, ženy, zdravotne postihnutí a i.).
- **zainteresovaný aktér** sa rozumie každý, kto môže byť verejnou politikou ovplyvnený alebo má záujem verejnú politiku ovplyvniť. Zainteresovaní aktéri sú obvykle organizovaná verejnosť (napr. zástupcovia miestnej územnej samosprávy; organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC napr. stredné školy, organizácie pôsobiace v oblasti cestovného ruchu; podnikatelia; miestne akčné skupiny, regionálne združenia miest a obcí, mimovládne neziskové organizácie, poskytovatelia verejných a neverejných služieb a i.).
- **účastník participatívneho procesu** sa rozumie fyzická osoba (resp. nositeľ funkcie alebo zástupca úradu/organizácie/inštitúcie a jednotlivec), ktorá sa zúčastňuje participatívneho procesu.

- **koordinátor participácie** sa rozumie zamestnanec VÚC, ktorý zodpovedá za odborné činnosti spojené s plánovaním, riadením, realizáciou, monitorovaním a vyhodnocovaním participatívnych procesov vo vzťahu k pôsobnosti vyššieho územného celku;
- **zadávateľ** (garant) sa rozumie odborný zamestnanec VÚC poverený tvorbou regionálnej verejnej politiky/projektu/zadania, ktoré si vyžaduje zapojenie verejnosti v spolupráci s koordinátormi participácie;
- **vedúci zamestnanec** sa rozumie vedúci odboru, vedúci oddelenia a vedúci referátu;
- **dodávateľ** je externý odborník, ktorý postupom podľa zákona č. 343/2015 Z.z. o verejném obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov poskytne služby v rámci konkrétneho participatívneho procesu, v prípade absencie technických, organizačných, časových a/alebo personálnych kapacít úradu VÚC (napr. vyhotovenie analytických a koncepčných prác, tvorba expertíz, vykonávanie prieskumov, facilitácia a ī.).
- **ročný plán participatívnych procesov** – sa rozumie písomný materiál, vypracovaný koordinátormi participácie na základe požiadaviek zamestnancov Úradu VÚC, ktorý predstavuje plán participatívnych procesov pre ďalší kalendárny rok a súčasne vyhodnocuje zrealizované participatívne procesy za predchádzajúci kalendárny rok.

SUMARIZÁCIA PROCESU BUDOVANIA KAPACÍT PRE PARTICIPÁCIU V PROSTREDÍ ÚRADOV VÚC

Proces budovania kapacít pre participáciu v prostredí regionálnej územnej samosprávy bol spustený prostredníctvom národného projektu Podpora partnerstva a dialógu pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík¹, za ktorým stojí Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti² (ďalej len „ÚSV ROS“).

Riadená participácia (participácia iniciovaná zo strany verejných inštitúcií) a budovanie kapacít pre participáciu v prostredí verejnej správy bolo ústrednou téμou národného projektu. Zavádzanie inovačných opatrení v prostredí VS, zameraných na podporu budovania kapacít pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík bolo spoločným menovateľom troch podaktívít:

- Participácia a ústredné orgány štátnej správy,
- Participácia a regionálna územná samospráva,
- Participácia a miestna územná samospráva.

Národný projekt sa realizoval od decembra 2020 do decembra 2023 a bol financovaný zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom programu Efektívna verejná správa. Podaktivita 2: Participácia a regionálna územná samospráva, zameraná budovanie kapacít pre participáciu v prostredí úradov samosprávnych krajov sa realizovala v období od januára 2022 do decembra 2023 v partnerstve s piatimi samosprávnymi krajmi.

Východiská

Analytický výskum a praktické skúsenosti ÚSV ROS z rokov 2017 - 2020 ukázali, že úradníci v prostredí regionálnej samosprávy sa nebránia participáciu, či inovatívnym a nekonvenčným prístupom v procese zapájania verejnosti. Naopak poukázala na skutočnosť, že mnohí z nich disponujú potrebnou motiváciou a entuziazmom, a ak sa v čase testovania nových riešení majú o koho odborne oprieť a sú správne vedení, radi sa stávajú súčasťou zmeny, ktorej cieľom je zvýšenie miery zapojenia verejnosti.

ÚSV ROS predpokladal, že zvýšenie kvality zapojenia verejnosti v regiónoch priamo súvisí s dostatkom kvalifikovaných ľudských zdrojov na úradoch VÚC, ktoré sa participácii budú venovať. Vychádzal zo zistenia, že ak sa majú úrady samosprávnych krajov otvoriť verejnosti a profesionalizovať v oblasti participácie, do systému musia byť vložené nové personálne kapacity, pre ktoré budú zabezpečené vhodné formáty odbornej prípravy, podpory a odborného sprevádzania.

Výzva k spolupráci

ÚSV ROS v marci 2020 zverejnil Výzvu na predkladanie žiadostí o spoluprácu na pilotnej schéme: Budovanie kapacít pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík v prostredí VÚC/regionálnej územnej samosprávy³.

¹ Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík 2

² Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti bol zriadený v roku 2011. Prispieva k lepšiemu porozumeniu významu občianskej spoločnosti a činnosti mimovládnych neziskových organizácií. Splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti má postavenie poradného orgánu vlády Slovenskej republiky. Prostredníctvom akčných plánov, schvaľovaných uzneseniami vlády SR, splnomocnenec manaže dve základné agendy – „Iniciatíva pre otvorené vládnutie“ a „Koncepcia rozvoja občianskej spoločnosti na Slovensku“. Cieľom úradu je budovať a podporovať transparentnosť a partnerstvo medzi verejnou správou, občanmi a mimovládnymi neziskovými organizáciami. Úrad v spolupráci s ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy, samosprávou a občianskou spoločnosťou reaguje na aktuálne výzvy a prináša nástroje, ktoré podporujú a posilňujú princípy otvoreného vládnutia.

³ https://www.minv.sk/?ros_np_participacia_vyzva_vuc

Podmienkou účasti úradov samosprávnych krajov bolo vytvorenie troch nových pracovných miest koordinátorov participácie, začlenenie pracovných pozícii koordinátorov participácie do organizačnej štruktúry a následne ich udržanie (dva roky od finančného ukončenia projektu). Ďalšou z požiadaviek, ktorú úrady VÚC potvrdili čestným vyhlásením, bolo, že vedenie Úradu VÚC bude podporovať proces odborného sprevádzania zamestnancov a noví zamestnanci na pozíciah koordinátor participácie budú uvoľňovaní na pravidelné pracovno-konzultačné stretnutia, workshopy a konferencie, realizovanými ÚSV ROS.

Na základe výzvy sa do programu prihlásilo päť z ôsmich samosprávnych krajov. Na základe Partnerskej zmluvy bola následne zabezpečená spolupráca Úradu splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti a piatich samosprávnych krajov:

- Banskoobystrický samosprávny kraj,
- Košický samosprávny kraj,
- **Nitriansky samosprávny kraj,**
- Prešovský samosprávny kraj,
- Žilinský samosprávny kraj.

Pilotná schéma: Budovanie kapacít pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík v prostredí VÚC/regionálnej územnej samosprávy sa v rámci prípravy národného projektu transformovala na samostatnú podaktivitu s názvom Participácia a regionálna územná samospráva (podaktivita 2).

Zámery a ciele podaktivity 2: Participácia a regionálna územná samospráva

Cieľom realizácie bolo zabezpečiť jednotné metodické kroky, ktoré smerujú k postupnému budovaniu kapacít v prostredí piatich samosprávnych krajov v prospech riadenej participácie a participatívnej tvorby verejných politík⁴ tak, aby došlo k:

- optimalizáciu a profesionalizáciu riadenia participatívnej tvorby verejných politík,
- zintenzívneniu rozsahu informovania o možnostiach zapojenia verejnosti,
- zvýšeniu miery zapojenia verejnosti do procesov tvorby a implementácie regionálnych politík, projektov, či špeciálnych participatívnych zadanií,
- vzniku funkčnej komunity praxe - nadregionálnej spolupracujúcej siete regionálnych koordinátorov participácie, ktorá pod dohľadom odborných garantov buduje vlastnú poznatkovú prax a vytvára priestor pre vzájomné učenie a zdieľanie skúseností o participácii medzi zapojenými krajmi.

Štruktúra aktivít podaktivity 2: Participácia a regionálna územná samospráva

- budovanie komunity praxe, realizácia pracovno-konzultačných stretnutí pod odborným vedením ÚSV ROS, zameraných na zvládnutie konkrétnych úloh a zadanií, spojených s realizáciou projektu (program Učiace sa regióny),
- zmapovanie podmienok, kvality zabezpečenia a riadenia participácie,
- štandardizácia riadenia participatívnych procesov na jednotlivých úradoch zapojených samosprávnych krajov prostredníctvom nového systému riadenia participatívnych procesov,
- realizácia participatívnych procesov a optimalizácia existujúcej participatívnej praxe v piatich samosprávnych krajoch.

⁴ Viac informácií o podaktivite 2: Participácia a regionálna územná samospráva k dispozícii na web stránke ÚSV ROS:
https://www.minv.sk/?ros_participacia_2_RUS

Realizácia programu Učiace sa regióny

Dvojročné obdobie implementácie (január 2022 - december 2023) bolo spojené s realizáciou programu odborného sprevádzania koordinátorov participácie, ktorý dostal názov Učiace sa regióny. Odborným garantom programu sa na základe verejného obstarávania stala česká spoločnosť Participation Factory, ktorá v súčinnosti s expertmi ÚSV ROS nastavovala štruktúru a dramaturgiu programu Učiace sa regióny.

Program Učiace sa regióny prostredníctvom vhodného mixu formátov (Komunita praxe - pravidelné skupinové pracovno - konzultačné stretnutia, individuálne konzultácie pre tímy KP, odborné workshopy, učenie sa praxou, pracovné stretnutia v regiónoch) odborne pripravoval koordinátorov participácie tak, aby s podporou expertov ÚSV ROS a Participation Factory, dokázali kvalifikované zabezpečiť implementáciu aktivít a činností, zadefinovaných projektom:

- diagnostiku a zmapovanie stavu a podmienok pre participáciu,
- testovanie nového systému riadenia participatívnych procesov na živých participatívnych procesoch, projektoch a zadaniach (minimálne 3 procesy),
- spracovanie návrhov projektov na podporu vnútroinštitucionálnej participácie a medziodborovej spolupráce a zabezpečenie realizácie vybraných opatrení,
- formalizácia optimalizovaného systému riadenia participatívnych procesov,
- tvorba Ročných plánov participatívnych procesov pre rok 2024 a ich schválenie,
- realizácia informačných aktivít na podporu zvyšovania povedomia o participácii.

Výstupy a merateľné ukazovatele

- vytvoriť tri pracovné pozície koordinátorov participácie a zabezpečiť udržateľnosť pracovných miest v rozsahu 2+1/2 FTE⁵ po dobu dvoch rokov od finančného ukončenia projektu (P0913 - Počet zamestnancov VS vykonávajúcich analytické činnosti alebo manažérské činnosti v prospech zavádzania inovačných a reformných opatrení vo VS),
- zaviesť optimalizovaný systém riadenia participatívnych procesov do praxe (P0719 - Počet zavedených inovovaných procesov),
- zrealizovať minimálne 9 podujatí, ktoré zapájajú verejnosť v rámci realizácie konkrétnych participatívnych procesov (P0589 - Počet zrealizovaných informačných aktivít).

⁵ FTE (Full-time equivalent) je pojem, ktorým sa označuje jednotka, ktorou sa vyjadruje miera zapojenia či kapacita začaženie pracovníka prepočítanú na 100% kapacitu. Inými slovami ide o ekvivalent jedného pracovníka na plný úvazok.

KLÚČOVÉ MÍLNIKY REALIZÁCIE PROJEKTU

Vytvorenie nových pracovných miest koordinátorov participácie

Vytvorenie nových pracovných miest koordinátorov participácie bolo klúčovou podmienkou procesu budovania kapacít pre participáciu v prostredí úradov samosprávnych krajov. Na úrade samosprávneho kraja boli vytvorené tri nové pracovné miesta, čo zabezpečilo vytvorenie trojčlenného tímu koordinátorov participácie. Umiestnenie koordinátorov v organizačnej štruktúre úradov bolo na rozhodnutí vedenia úradov samosprávnych krajov. Najčastejšie boli koordinátori participácie umiestnení na oddeleniach strategického plánovania a regionálneho rozvoja. Spolu bolo vytvorených pätnásť miest koordinátorov participácie.⁶ Viac informácií k pracovnej pozícii koordinátora participácie (náplň práce KP, kompetenčný model, umiestnenie koordinátorov participácie v organizačnej štruktúre) sú spracované v samostatnej kapitole tohto dokumentu s názvom Koordinátor participácie.

Program Učiace sa regióny: systém odbornej podpory pre koordinátorov participácie

Budovanie kapacít pre participáciu v prostredí úradov samosprávnych krajov bolo spojené nielen s vytvorením pracovných miest koordinátorov participácie na úrade VÚC, ale hlavne so zabezpečením systému dlhodobej odbornej podpory pre koordinátorov participácie. Predstavovala klúčový pilier realizácie projektu, ktorého účelom bolo odborne pripraviť koordinátorov participácie tak, aby kvalifikované zabezpečili realizáciu aktivít a činností, ako aj zadefinovaných výstupov a výsledkov, ktoré boli zadefinované projektom. Ponúkol bohatý mix formátov a metód práce s koordinátormi participácie:

- A. Komunita praxe,
- B. Pravidelné konzultácie s tímami KP,
- C. Spoločné odborné workshopy,
- D. Vyhodnotenie kompetencií KP,
- E. Pracovné stretnutia v regiónoch (Tour de Regions),
- F. Učenie sa praxou.

A. Komunita praxe

Klúčovým komponentom budovania kapacít koordinátorov participácie sa stala Komunita praxe (Community of Practice). Predstavovala novú organickú štruktúru, ktorá zastrešila sieť regionálnych koordinátorov participácie z jednotlivých úradov samosprávnych krajov. Jej činnosť bola zabezpečená prostredníctvom pravidelných online pracovno - konzultačných stretnutí (raz do týždňa/ 2 hodiny), na ktorých sa stretávali koordinátori participácie s odbornými garantmi programu Učiace sa regióny. Komunita praxe zabezpečuje vzájomné zdieľanie poznatkov, zhodnotenie priebežných výsledkov práce, transfer skúseností a priestor pre efektívne učenie sa. Vytvára bezpečný priestor, v ktorom dochádzalo k postupnému zmocňovaniu koordinátorov participácie a budovaniu/vytváraniu vlastnej poznatkovej praxe. Ide o inovatívnu a progresívnu metódu učenia sa, ktorá kladie dôraz nie na individuálne, ale na sociálne učenie sa, kedy zdieľané poznatky sú spoločným vlastníctvom učiacej sa komunity, nielen jednotlivca. V rámci projektu sa zrealizovalo vyše 80 stretnutí Komunity praxe.⁷

⁶ Zoznam koordinátorov participácie vrátane kontaktov je k dispozícii na web stránke ÚSV ROS:
https://www.minv.sk/?ros_participacia2_RUS_koordinatori

⁷ Termíny a podrobný program Komunity praxe je k dispozícii na web stránke ÚSV ROS:
https://www.minv.sk/?ros_participacia2_rus_budovanie_kapacit_komunity_praxe

B. Pravidelné konzultácie s tímami KP

Ďalším z formátov, ktorý tvoril súčasť programu Učiace sa regióny, patrili pravidelné konzultácie s jednotlivými tímami koordinátorov participácie. Konzultácie s tímami jednotlivých úradov samosprávnych krajov vytvorili priestor pre diskusiu o konkrétnych participatívnych procesoch, alebo aktivitách. Online konzultácie prebiehali pravidelne, v presne stanovenom čase, raz do týždňa. Časová dotácia pre jednu konzultáciu a tím bola 60 minút týždenne. Predmetom spoločných diskusií s expertmi a odbornými garantmi bolo riešenie konkrétnych situácií, problémov, úloh, nавiazaných na jednotlivé fázy riadenia participatívnych procesov. Pravidelné konzultácie s jednotlivými tímami vytvorili priestor pre diskusiu, poradenstvo, spoločné zvažovanie, konzultovanie, pripomienkovanie napr. k mapovaniu aktérov, výberu účastníkov, vhodných metód zapojenia verejnosti, spracovaniu dizajnov participatívnych procesov, príprave scenárov k podujatiám, komunikačných výstupov, dokumentácie k procesu. V rámci programu Učiace sa regióny bolo poskytnutých 319 hodín konzultácií pre jednotlivé regionálne tímy koordinátorov participácie, z toho pre tím koordinátorov participácie NSK 56 hodín.

C. Spoločné odborné workshopy

Činnosť Komunity praxe bola podporená realizáciou prezenčných dvojdňových **spoločných workshopov pre koordinátorov participácie**, v rámci ktorých prebiehalo hodnotenie priebehu projektu, ako aj progresu KP a ich posunu v plnení výstupov a milníkov projektu. Zabezpečovali osobné prepojenie jednotlivých tímov KP s expertmi, ako aj formálnu a neformálnu výmenu skúseností medzi samosprávnymi krajmi. Zaistovali priestor pre spoločné diskusie k novým zadaniam a riešeným tématam, ako aj čas na vyhodnocovanie a pripomienkovanie konkrétnych úloh a zadaní. Súčasťou workshopov boli pripomienkovacie, konzultačné procesy, prípadne spolutvorba dokumentov a projektov (napr. katalóg príkladov dobrej praxe, projekty vnútroinštitucionálnej participácie a medziodborovej spolupráce). Umožňovali KP získať nové zručnosti (napr. facilitácia, metódy, techniky a formy práce s účastníkmi), rozvíjať know-how na vybrané témy, alebo byť súčasťou simulácií a modelových cvičení, zameraných na dizajnovanie participatívnych procesov. Jej činnosť bola zabezpečená prostredníctvom pravidelných online pracovno - konzultačných stretnutí (raz do týždňa/ 2 hodiny), na ktorých sa stretávali koordinátori participácie s odbornými garantmi programu Učiace sa regióny. V rámci projektu sa zrealizovalo 6 odborných workshopov⁸.

D. Vyhodnotenie kompetencií KP

V rámci prípravnej fázy na prelome mesiacov marec – apríl 2022 bolo zrealizované úvodné vyhodnotenie kompetencií koordinátorov participácie, ktoré prebehlo formou osobných pohovorov. Osobný online pohovor v časovej dotácii 30 - 45 minút prebehol s každým koordinátorom participácie samostatne. Bol zameraný na zmapovanie osobnostných predpokladov, zhodnotenie silných a slabých stránok KP. Druhá časť procesu vyhodnocovania kompetencií sa realizovala prostredníctvom elektronického dotazníka. Jej cieľom bolo analyzovať mieru odbornosti a zručnosti, ktorými KP disponujú, ako aj zmapovať ich potreby. Tretia časť vyhodnotenia sa konala v rámci prvého odborného workshopu v Bratislave a mapovala dynamiku jednotlivých tímov s využitím simulačných cvičení, spojených s dizajnovaním participatívnych procesov. Priebežné vyhodnocovanie a sledovanie posunu zručností KP prebiehalo cca každého pol roka prostredníctvom sebahodnotiaceho dotazníka a simulačných cvičení v rámci spoločných odborných workshopov, ako aj pozorovaním jednotlivých koordinátorov participácie a sledovaním ich posunu počas pravidelných konzultácií s tímami KP a práce v rámci stretnutí Komunity praxe.

⁸ Program jednotlivých odborných workshopov je k dispozícii na web stránke ÚSV ROS:
https://www.minv.sk/?ros_participacia2_rus_budovanie_kapacit_workshopy

E. Pracovné stretnutia v regiónoch (Tour de Regióny)

Pod názvom Tour de regióny sa skrývajú pracovné stretnutia v regiónoch. Zástupcovia USV ROS a odborní garanti z Participation Factory navštívili všetkých päť úradov samosprávnych krajov, na ktorých boli vytvorené pozície koordinátorov participácie. Účelom stretnutí bolo v rámci Tour de Regióny 1⁹ prezentovať prínosy participácie, model budovania kapacít, program Učiace sa regióny, ako aj predstaviť plán aktivít a očakávané výstupy (máj - jún 2022) a v rámci Tour de Regióny 2¹⁰ odprezentovať priebežne dosiahnuté výsledky - optimalizovaný systém riadenia participatívnych procesov a prediskutovať spôsob jeho formalizácie (júl 2023). Stretnutí sa zúčastňovali predovšetkým vedúci jednotlivých odborov a vedenie úradu, ako aj zástupcovia koordinátorov participácie.

F. Učenie sa praxou

Program Učiace sa regióny prostredníctvom vhodného mixu formátov (Komunita praxe - pravidelné skupinové pracovno - konzultačné stretnutia, individuálne konzultácie pre tímy KP, odborné workshopy, učenie sa praxou, pracovné stretnutia v regiónoch) využíval princíp učenia sa praxou. Práca účastníkov bola postavená na vzájomnom participatívnom učení, mentorstve a coachingu s využitím princípov budovania funkčnej komunity praxe. Program odborne pripravoval koordinátorov participácie tak, aby s podporou sprevádzajúcich expertov, dokázali kvalifikované zabezpečiť implementáciu aktivít a činností, ale hlavne výsledkov, ktoré boli zadefinované projektom. Koordinátori participácie nadobudnuteľ a získané skúsenosti, poznatky a zručnosti priamo prenášali do svojej pracovnej činnosti s dôrazom na prípravu, realizáciu a vyhodnotenie participatívnych procesov, ktorých riadením boli poverení. Súčasne nadobudnuteľ skúsenosti z praxe (dobré aj zlé) prenášali do ďalšej činnosti komunity praxe. Ide o inovatívnu a progresívnu metódu podpory a učenia sa. Ktorá kladie dôraz nie na individuálne, ale na sociálne učenie sa, kedy zdieľané poznatky sú spoločným vlastníctvom učiacej sa komunity, nielen jednotlivca.

Diagnostika stavu a podmienok pre participáciu

Jedným z výstupov projektu bola diagnostika stavu a podmienok pre participáciu s cieľom zmapovať existujúcu prax (zrealizované participatívne procesy), ľudský potenciál, riziká a slabé miesta, ktoré ovplyvňujú kvalitu participácie a následne identifikovať príležitosti pre zvyšovanie účasti verejnosti na tvorbe politík s využitím potenciálu koordinátorov participácie. Išlo o dlhodobý proces mapovania a vyhodnotenia stavu a podmienok pre participáciu na úrovni jednotlivých úradoch samosprávnych krajov.

Proces diagnostiky prebiehal vo viacerých fázach¹¹. Úvodnou fázou bolo prvotné zmapovanie zázemia a podmienok pre participáciu prostredníctvom rozhovorov s vybranými zamestnancami, ktoré realizovali koordinátori participácie. Jej cieľom bolo vytvoriť priestor pre KP, aby sa zoznámili s úradom, jeho zamestnancami, a identifikovali regionálne verejné politiky, projekty a zadania, do ktorých je vhodné a potrebné zapojiť verejnosť.

V ďalšej fáze diagnostiky sa realizovali rozhovory s vedením úradov (vedúcimi zamestnancami odborov a riaditeľmi úradov). Rozhovory slúžili na vytvorenie si predstavy o tom, ako vedenie vníma participáciu a do akej miery je participáciu naklonené. Počas týchto rozhovorov sme na každom úrade identifikovali politiky, ktoré sa v minulosti tvorili participatívne. Praktické, živé

⁹ https://www.minv.sk/?ros_participacia2_rus_budovanie_kapacit_tour_de_regiony

¹⁰ https://www.minv.sk/?ros_participacia2_rus_budovanie_kapacit_tour_de_regiony_2

¹¹ Viac informácií o jednotlivých fázach diagnostiky a mapovania stavu a podmienok pre participáciu: https://www.minv.sk/?ros_participacia_2_RUS_diagnostika

skúsenosti so zapojením verejnosti sme následne zisťovali z rozhovorov s odbornými zamestnancami, ktorí boli zodpovední za tvorbu daných politík. Poslednou fázou bol dotazníkový prieskum, ktorý bol zaslaný všetkým zamestnancom úradov samosprávnych krajov.

Záverečným výstupom z diagnostiky, ktorý sumarizuje zistenia z jednotlivých fáz, je analýza participatívnej praxe na každom z piatich úradov samosprávnych krajov. Analýza participatívnej praxe NSK¹² sumarizuje výsledky a zistenia z diagnostiky mapovania stavu a podmienok pre participáciu na Úrade VÚC. Analýza definuje návrhy na zefektívnenie participácie na úrade a slúži ako podklad pre navrhnutie ďalších opatrení na zlepšenie participatívnej praxe pre ďalšiu fazu budovania kapacít. Záverečné zistenia a odporúčania predstavujú samostatnú kapitolu tohto materiálu s názvom Klúčové zistenia z diagnostiky stavu a podmienok pre participáciu.

Optimalizovaný systém riadenia participatívnych procesov

Ďalšou klúčovou aktivitou bolo navrhnutie optimalizovaného systému riadenia participatívnych procesov. Optimalizovaný systém riadenia PP zastrešuje celý životný cyklus participatívneho procesu, ktorý predstavuje sedem na seba nadväzujúcich fáz. Navrhnutý systém riadenia bol v rámci realizácie projektu testovaný na minimálne troch živých participatívnych procesoch a procesoch riadenia participácie na každom zo zapojených úradov samosprávnych krajov.

Sedem fáz riadenia participatívneho procesu (PP):

1. **Definovanie zadania PP,**
2. **Dizajnovanie PP,**
3. **Podrobne naplánovanie PP,**
4. **Realizácia PP,**
5. **Priebežný zber dát a monitoring PP,**
6. **Priebežné informovanie a komunikácia o PP,**
7. **Vyhodnotenie PP.**

Popis jednotlivých fáz riadenia participatívnych procesov

1. **Definovanie zadania PP** – predstavuje fazu zberu požiadaviek na spoluprácu s koordinátormi participácie na základe identifikovanej potreby zapojiť verejnosť. Potreba môže byť naviazaná na tvorbu regionálnej verejnej politiky, konkrétny projekt, zadanie, či prípravu podujatia, ktoré si vyžaduje zapojenie verejnosti. Následne je požiadavka rozpracovaná do samostatného dokumentu, ktorý definuje kontext regionálnej verejnej politiky, projektu, či zadania, ciele a očakávania zadávateľa od koordinátorov participácie a participatívneho procesu, ako aj určuje kontaktné osoby, prípadne nastavuje formy medziodborovej spolupráce (ak relevantné).
2. **Dizajnovanie PP** – predstavuje fazu, ktorej cieľom je nastaviť kvalitu participatívneho procesu a prostredníctvom spracovania dokumentu Projektový spis jasne zadefinovať: ciele, prínosy participatívneho procesu, zmapovať aktérov, roztriediť aktérov, navrhnúť klúč pre výber účastníkov do participatívneho procesu, navrhnúť dizajn procesu (aktivity, metódy zapojenia, výstupy a výsledky participatívneho procesu).

¹² Výstup Analýza participatívnej praxe NSK je k dispozícii na web stránke: https://www.minv.sk/?ros_participacia_2_RUS_diagnostika

- 3. Podrobne naplánovanie PP** – predstavuje fázu, ktorej cieľom je nastaviť riadenie participatívneho procesu a prostredníctvom spracovania dokumentu Projektový spis jasne zadefinovať fázy, miľníky, výstupy jednotlivých aktivít, ako aj určiť indikátory plnenia aktivít. Súčasne dokument definuje systém riadenia, určuje rozdelenie rolí v tíme, určuje role a mandáty, ako aj definuje potrebné zdroje na realizáciu participatívneho procesu (časové, personálne, materiálne a finančné), komunikačný plán a spoluprácu s dodávateľom (ak relevantné).
- 4. Realizácia PP** – predstavuje realizačnú fázu participatívneho procesu, ktorá je nastavená v zmysle schváleného Projektového spisu.
- 5. Priebežný zber dát a monitoring PP** – predstavuje fázu, ktorej cieľom je zabezpečiť priebežný monitoring priebehu participatívneho procesu, sledovanie plnenia indikátorov a navrhovanie nápravných opatrení (ak relevantné).
- 6. Priebežné informovanie a komunikácia o PP** - predstavuje fázu, ktorej cieľom je priebežne komunikovať o participatívnom procese dovnútra Úradu VÚC, ako aj navonok smerom k verejnosti.
- 7. Vyhodnotenie PP** – predstavuje fázu vyhodnotenia úspešnosti participatívneho procesu po jeho ukončení. Jeho cieľom je vypracovať Hodnotiacu správu na základe dát z monitorovacieho procesu, sledovania plnenia indikátorov a späťnej väzby od zapojených zamestnancov Úradu VÚC a účastníkov procesu.

Špecifické miesto v systéme riadenia participatívnych procesov má tvorba a schvaľovanie Ročného plánu participatívnych procesov pre ďalší kalendárny rok, ktorý sa orientuje na vyhodnotenie zrealizovaných a plánovanie budúcich participatívnych procesov. Je zadefinovaný dvoma procesnými krokmi:

- a. Vytvorenie Ročného plánu PP na budúci kalendárny rok,
- b. Vyhodnotenie aktuálneho Ročného plánu PP.

Katalóg procesov, procesné mapy a knižnica dokumentov

Pre každú zo popísaných fáz životného cyklu riadenia participatívneho procesu bola spracovaná samostatná procesná mapa, ktorá definuje konkrétné postupy a činnosti, ako aj potrebné ľudské zdroje, požadované vstupy a očakávané výstupy. Pre proces plánovania a vyhodnocovania participatívnych procesov na ročnej báze bol spracovaný v samostatných procesných mapách.

Procesné mapy boli nastavené a spracované pre:

- **konkrétny participatívny proces:**
 - 1.1. Definovanie zadania participatívneho procesu
 - 1.2. Dizajnovanie participatívneho procesu
 - 1.3. Podrobne naplánovanie participatívneho procesu
 - 1.4. Realizácia participatívneho procesu
 - 1.5. Priebežný zber dát a monitoring
 - 1.6. Priebežné informovanie a komunikácia participatívneho procesu
 - 1.7. Vyhodnotenie participatívneho procesu
- **tvorbu Ročného plánu participatívnych procesov**
 - 2.1. Vytvorenie Ročného plánu participatívnych procesov na budúci rok
 - 2.2. Vyhodnotenie aktuálneho Ročného plánu participatívnych procesov

Pre jednotlivé procesné fázy boli spracované karty procesu, v ktorých užívatelia ku každej procesnej mape nájdú odkaz na procesný model (vizualizáciu procesu), stručný popis procesu, rozhrania na iné procesy a podprocesy, identifikovaných účastníkov procesu, vstupy procesu, výstupy procesu, identifikovanú štartovaciu a koncová udalosť a obmedzenia realizácie procesu.

Súčasťou súboru procesných máp je aj **knižnica dokumentov**, ktorá obsahuje predpripravené šablóny a vzory, ktoré metodicky usmerňujú prácu/činnosť koordinátorov participácie pri vypracovávaní výstupov z jednotlivých fáz riadenia participatívneho procesu. Konkrétnie ide o šablóny a vzorové dokumenty:

- a. Šablóna č. 1 / Požiadavka na spoluprácu
- b. Šablóna č. 2 / Projektový dotazník
- c. Šablóna č. 3 / Projektový spis
- d. Šablóna č. 4 / Tabuľka sledovania indikátorov
- e. Šablóna č. 5 / Vizitka participatívneho procesu
- f. Šablóna č. 6 / Hodnotiaca správa
- g. Šablóna č. 7 / Ročný plán participatívnych procesov

Procesné mapy sú spracované v zmysle [Princípov optimalizácie procesov vo verejnej správe](#) a sú založené na [Metodike optimalizácie procesov - konvencie](#) (výstup z národného projektu [Optimalizácia procesov vo verejnej správe](#)).

Formalizácia systému riadenia participatívnych procesov

Záverečná etapa realizácie projektu bola naviazaná na zavedenie a formalizáciu navrhnutého a otestovaného systému riadenia participatívnych procesov. Táto fáza realizácie projektu bola spojená s procesom tvorby a schvaľovania prvého Ročného plánu participatívnych procesov pre ďalší kalendárny rok (2024). Schválením prvého Plánu participatívnych procesov pre rok 2024 vedením Úradu VÚC je systém riadenia participatívnych procesov oficiálne zavedený do praxe.

Ďalšou možnosťou formalizácie systému riadenia participatívnych procesov bolo je schválenie Manuálu riadenia participatívnych procesov realizovaných vyšším územným celkom, ktorý upravuje postup a dáva návod zamestnancom vyššieho územného celku ako zapojiť verejnosť v rámci plnenia svojich pracovných úloh.

V niektorých krajoch je systém riadenia participatívnych procesov zaradený a zapracovávaný do väčších a komplexnejších politík (napríklad: manažment riadenia kvality - optimalizácia pracovných procesov a postupov, proces tvorby strategického dokumentu). Ide však o dlhodobejšie procesy, ktoré prekračujú obdobie realizácie projektu.

Ročný plán participatívnych procesov pre rok 2024

Ročný plán participatívnych procesov je písomným materiálom, ktorý sumarizuje plánované participatívne procesy pre ďalší kalendárny rok 2024 a súčasne ponúka zhodnotenie činnosti koordinátoriek participácie počas doby realizácie projektu (január 2022 – december 2023). Materiál kladie dôraz na vyhodnotenie zrealizovaných a prebiehajúcich participatívnych procesov, ktoré testovali nový systém riadenia participatívnych procesov v rokoch 2022 - 2023.

Schválením materiálu zo strany vedenia jednotlivých úradov samosprávnych krajov je zabezpečené zavedenie (formalizácia) optimalizovaného systému riadenia participatívnych

procesov, ako aj odsúhlásenie zoznamu participatívnych procesov pre ďalší kalendárny rok, ktorý definuje činnosť koordinátorov participácie v roku 2024. Zoznam participatívnych procesov pre rok 2024 obsahuje nové participatívne projekty, ako aj participatívne procesy a zadania, ktoré začali v roku 2023 a budú pokračovať v roku 2024.

Jeho súčasťou môže byť aj návrh konkrétnych opatrení a krokov, ktoré sú zamerané na ďalší proces posilňovania medziodborovej komunikácie a spolupráce, vnútroinštitucionálnej participácie, či na podporu budovania kapacít pre participáciu na úrade, ako aj v regióne.

Manuál na podporu riadenia participatívnych procesov realizovaných vyšším územným celkom

Manuál riadenia participatívnych procesov realizovaných vyšším územným celkom upravuje postup a dáva návod zamestnancom vyššieho územného celku ako zapojiť verejnosť v rámci plnenia svojich pracovných úloh.

Manuál bol spracovaný za účelom zavedenia systému riadenia participatívnych procesov do tvorby verejných politík VÚC, projektov alebo iných zadaní a úloh, ktoré vyžadujú zapojenie verejnosti. Upravuje ciele participatívnych procesov, pracovnú činnosť koordinátorov participácie, povinnosti zamestnancov VÚC v súvislosti s plánovaním, realizovaním a vyhodnocovaním participatívnych procesov, návod na postup zabezpečenia tvorby Ročného plánu participatívnych procesov a návod na postup pri realizácii konkrétnych participatívnych procesov. Súčasťou manuálu je aj článok venovaný vymedzeniu a definícii základných pojmov ako sú riadená participácia, participatívny proces, verejnosť, účastník participatívneho procesu, tvorba regionálnych verejných politík atď¹³.

K Manuálu je priložená Procesná mapa riadenia participatívnych procesov a k nej vypracované vzorové dokumenty – šablóny, spomínané vyššie v texte (Šablóna č. 1 / Požiadavka na spoluprácu, Šablóna č. 2: Projektový dotazník, Šablóna č. 3: Projektový spis, Šablóna č. 4: Tabuľka sledovania indikátorov, Šablóna č. 5: Vizitka participatívneho procesu, Šablóna č. 6: Hodnotiaca správa a Šablóna č. 7: Ročný plán participatívnych procesov).

Poznámka: Manuál na podporu riadenia participatívnych procesov realizovaných Nitrianskym samosprávnym krajom bol schválený dňa 28.11.2023 a platnosť nadobudol dňa 15.12.2023.

Realizácia participatívnych procesov

Jednou z aktivít projektu bolo na každom zo zapojených úradov zabezpečiť testovanie systému riadenia participatívnych procesov na minimálne troch živých participatívnych procesoch, ktoré vzišli z potrieb a plnenia úloh Úradu VÚC.

V rámci projektu sme zrealizovali viac ako 20 participatívnych procesov¹³, ktoré sa týkali rôznych oblastí výkonu správy (životné prostredie, sociálne veci, cestovný ruch, doprava, školstvo, regionálny rozvoj, kultúra atď.). Z hľadiska typu participatívnych procesov podľa úrovne zapojenia verejnosti spektrum realizovaných procesov zabezpečilo od konzultácií a diskusií s verejnosťou, spolutvorbu dokumentov a generovanie konkrétnych návrhov, ako aj modely spolurozhodovania v procesoch prioritizácie projektov, či opatrení.

Realizácia participatívnych procesov bola spojená s:

¹³ Zoznam všetkých zrealizovaných participatívnych projektov nájdete na web stránke ÚSV ROS: [Banskobystrický samosprávny kraj](#) | [Košický samosprávny kraj](#) | [Nitriansky samosprávny kraj](#) | [Prešovský samosprávny kraj](#) | [Žilinský samosprávny kraj](#)

- tvorbou, alebo aktualizáciou regionálnych verejných politík (koncepčné, strategické dokumenty, akčné plány),
- prioritizáciou projektov do zásobníkov pre Integrované územné stratégie/investície,
- vznikom a činnosťou platforiem, alebo kooperujúcich sietí partnerov s cieľom zabezpečiť kvalitnejšiu implementáciu regionálnych verejných politík a zefektívniť poskytované služby v území,
- realizáciou špecializovaných participatívnych podujatí a prieskumov s cieľom identifikovať potreby špecifickej cieľovej skupiny, zabezpečiť navrhovanie a spoluvorbu opatrení, dynamizovať spoluprácu medzi aktérmi, alebo zlepšiť pracovné prostredie na úrade,
- vytvorením podmienok pre riadený dialóg aktérov v území s cieľom eliminovať konflikt v území, dynamizovať spoluprácu s VÚC, zefektívniť čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov, zabezpečiť výmenu skúseností a zdieľanie dobrej/zlej praxe.

V čase realizácie projektu koordinátorky participácie NSK v súčinnosti so Zadávateľmi (garantmi) a vybranými zamestnancami Úradu VÚC NSK zrealizovali 3 participatívne projekty¹⁴:

1. Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v regióne NSK na roky 2024 – 2031,
2. Regionálny akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2023 – 2027,
3. Podpora budovania nabíjacej infraštruktúry pre elektrické vozidlá pre územnú samosprávu a nimi zriadené organizácie.

Viac informácií o zrealizovaných participatívnych projektoch na Úrade VÚC je predmetom samostatnej kapitoly tohto dokumentu s názvom Zrealizované participatívne procesy (vrátane ich vyhodnotenia).

Projekty na podporu vnútroinštitucionálnej participácie a medziodborovej spolupráce

Samostatnou tému sa v rámci realizácie projektu sa stala vnútroinštitucionálna participácia a podpora medziodborovej spolupráce. Dôvodom pre otvorenie témy bola skutočnosť, že predpokladom efektívnej komunikácie, spolupráce a participácie s aktérmi v území, je v prvom rade kvalitná medziodborová komunikácia, spolupráca a participácia. Preto bol do systému riadenia participatívnych procesov zapracovaný procesný prvk na podporu medziodborovej participácie, špeciálne ak ide o tvorbu regionálnych verejných politík, projektov a zadani, ktoré si vyžadujú súčinnosť dvoch, prípadne viacerých odborov.

Diagnostika stavu a podmienok pre participáciu poukázala na fakty, že medziodborová spolupráca je súčasťou pracovnej kultúry v prostredí sledovaných krajov. Až 74 % respondentov zapojených do dotazníkového prieskumu (jún 2023 – september 2023)¹⁵, považuje spoluprácu s inými odbormi pri riešení svojich agend za bežnú prax, ale pre zlepšenie existujúcej medziodborovej spolupráce by zamestnanci uvítali realizáciu mäkkých aktivít, v ktorých dochádza k organickému prenosu poznatkov medzi zamestnancami. A súčasne

¹⁴ Informácie o participatívnych procesoch NSK nájdete na linkoch:
https://www.minv.sk/?ros_participacia_2_RUS_parti_procesy_NSK
<https://www.unsk.sk/zobraz/sekcii/participacia>

¹⁵ online dotazníkový prieskum ([dotazník](#)), realizovaný na všetkých zapojených úradoch samosprávnych krajov bol zameraný na zisťovanie názorov a skúseností zamestnancov v štyroch tematických okruhoch: (1) medziodborová spolupráca, (2) vnímanie a postoj k participácii, (3) reflexia koordinátorov participácie a (4) potreba školenia v oblasti participácie. Jeho výsledky sú zapracované do Analýzy participatívnej praxe NSK.

vytvárajú prostredie a podmienky, v rámci ktorých zamestnanci majú možnosť lepšie spoznať agendu, výsledky práce a zamestnancov z iných oddelení (napr. teambuildingy, pravidelné neformálno-pracovné stretnutia, pracovné raňajky, job - shadowing, interný newsletter a konferencie).

Každý z tímov koordinátorov participácie na zapojených samosprávnych krajoch vypracoval samostatný projekt, zameraný na podporu vnútroinštitucionálnej participácie a medziodborovej komunikácie a spolupráce. V niektorých samosprávnych krajoch, na základe prezentácie projektov VIP a následnej diskusie s vedením, došlo aj k realizácii vybraných opatrení:

- medziodborové projektové porady (PSK),
- letná škola strategického plánovania odboru (BBSK),
- úprava spoločných priestorov úradu pre potreby neformálnych pracovných stretnutí (ŽSK),
- interný newsletter (BBSK¹⁶, KSK),
- medziodborové raňajky (NSK),
- dobrovoľnícke aktivity (KSK).

Príklady dobrej praxe zo zapojených úradov VÚC sú rozpracované v publikácii Učiace sa regióny - katalóg príkladov dobrej praxe¹⁷.

Zvyšovanie povedomia o participácii

Kľúčovou súčasťou realizácie participatívnych procesov je transparentná a otvorená komunikácia. Aktéri, účastníci participatívneho procesu, ale aj široká verejnosť musí mať prístup k informáciám o participatívnych procesoch, ktoré zapájajú verejnosť a sú iniciované zo strany úradov samosprávnych krajov. Účelom otvorenej komunikácie je nielen referovať o tom, aké participatívne procesy, aktivity a zadania sa zrealizovali, aké závery a výstupy participatívne aktivity zabezpečili, do akej miery boli tieto závery a výstupy úradom akceptované, ale jej cieľom je aj proaktívne informovať o participatívnych procesoch a aktivitách, do ktorých sa verejnosť v regiónoch môže zapojiť.

V rámci projektu sme sa sústredili nielen na zintenzívnenie rozsahu informovania o možnostiach zapojenia verejnosti, ale aj na zvýšenie povedomia o participácii v regiónoch (v rámci úradu aj smerom von z úradu).

A. Informovanie a publicita

Na webových stránkach každého z piatich zapojených úradov samosprávnych krajov vznikla samostatná sekcia, podstránka venovaná téme participácie. Na podstránke sú dostupné informácie o projekte, programe budovania kapacít pre participáciu, tíme koordinátorov participácie, realizovaných participatívnych procesoch, podujatiach a ich výstupoch. Táto podstránka by mala slúžiť ako hlavný informačný bod pre participáciu v kraji aj pre ďalšie obdobie po ukončení projektu. Úrad NSK zverejňuje informácie o participácii na svojej web stránke v rámci samostatnej podsekcii s názvom Participácia¹⁸.

¹⁶ Newsletter participácie vol. 3 (office.com)

Newsletter participácie vol. 2 (office.com)

¹⁷ publikácia Učiace sa regióny - katalóg príkladov dobrej praxe je k dispozícii na web stránke ÚSV ROS:

https://www.minv.sk/?ros_participacia2_publicita_publikacie

¹⁸ Link: <https://www.unsk.sk/zobraz/sekcii/participacia>

Ďalším informačným kanálom, ktorý slúži na prezentáciu aktivít a výsledkov práce koordinátorov participácie na jednotlivých úradoch VÚC, je web stránka ÚSV ROS a jej samostatná podsekcia s názvom Participácia a RÚS¹⁹.

B. Odborné konferencie a podujatia

Projekt vytvoril priestor pre realizáciu cyklu regionálnych odborných konferencií.²⁰ Každý zo zapojených úradov samosprávnych krajov sa stal organizátorom odbornej konferencie o participácii, programe budovania kapacít pre participáciu, aktivitách projektu, ako aj participatívnych procesoch a konkrétnych modeloch zapájania verejnosti. Ich cieľom bolo poukázať na prínosy riadenej participácie, prezentovať dobré príklady z praxe v regióne, či zdieľať dosiahnuté výsledky jednotlivých úradov samosprávnych krajov. Účastníkmi odborných konferencií boli zástupcovia miest a obcí, ďalších samosprávnych krajov, ústredných orgánov štátnej správy, mimovládnych neziskových organizácií, či ďalších zástupcov občianskej spoločnosti. Odborná konferencia s názvom Konferencia ku Koncepcii rozvoja sociálnych služieb v regióne Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2024-2031²¹, ktorú realizoval Úrad NSK a zúčastnilo sa jej cca 100 účastníkov, sa konala dňa 29. júna 2023 v priestoroch Spojenej školy, Slančíkovej 2 v Nitre. Druhá regionálna konferencia s názvom Konferencia o participácii v kraji²² sa konala dňa 28. novembra 2023 v priestoroch Župného domu v Nitre.

Súčasne projekt vytvoril priestor pre realizáciu ďalších odborných konferencií a ďalších podujatí, ktoré podporovali zapojenie verejnosti, kľúčových aktérov a partnerov z územia v rámci realizovaných participatívnych procesov. V rámci projektu bolo zrealizovaných viac ako 55 participatívnych podujatí z toho úrad NSK zrealizoval 12 podujatí.

C. Publikácia Učiace sa regióny - katalóg príkladov dobrej praxe

Publikácia je výsledkom participatívneho procesu, ktorý sumarizoval nadobudnuté skúsenosti koordinátorov participácie z prípravy, implementácie a vyhodnotenia participatívnych procesov, realizovaných počas doby realizácie projektu pracovali. Je praktickou príručkou pre každého, kto je poverený prípravou a realizáciou participatívneho procesu, alebo podujatia. Syntetizuje nadobudnuté poznanie do odporúčaní a rád v previazaní na desať princípov kvalitného participatívneho procesu „Participatívne desatoro“, praktické tipy k jednotlivým fázam participatívneho procesu, checklisty od regionálnych koordinátorov participácie (napr. čo si pripraviť na participatívny workshop, ako nastaviť časový harmonogram a pripraviť rozpočet participatívneho procesu, ako využiť vybrané metódy a formáty zapojenia verejnosti). Publikácia súčasne predstavuje jednotlivých koordinátorov participácie a príbeh jednotlivých regionálnych tímov za kvalitnejšou participáciou v regióne, ako aj tých, ktorí za realizáciou programu Budovania kapacít pre participáciu na úrovni samosprávnych krajov stojí.

D. Aká je prax participatívnej tvorby verejných politík v prostredí regionálnej územnej samosprávy?

Jeden z kľúčových odborných výstupov, ktorý rozširuje aktuálne poznanie o participatívnej praxi na úrovni regionálnej územnej samosprávy je záverečná súhrnná analýza. Interpretuje a vyhodnocuje všetky zozbierané kvalitatívne a kvantitatívne dáta z jednotlivých samosprávnych krajov, ktoré slúžili pre spracovanie analýz participatívnej praxe na jednotlivých úradoch samosprávnych krajov. Tieto dáta slúžili ako podklad pre sekundárnu

¹⁹ Link: https://www.minv.sk/?ros_participacia_2_RUS

²⁰ Informácie k odborným konferenciám: [BBSK \(18.5.2023\)](#) | [PSK \(31.5.2023\)](#) | [ŽSK \(20.6.2023\)](#) | [NSK \(29.6.2023\)](#)

²¹ <https://www.unsk.sk/zobraz/obsah/53380>

²² <https://www.unsk.sk/zobraz/obsah/53610>

analýzu dát, ktorú spracoval expertný tím ÚSV ROS. Výsledkom je súhrnná analýza Aká je prax participatívnej tvorby verejných politík v prostredí regionálnej územnej samosprávy?²³.

Udržateľnosť pracovných miest koordinátorov participácie

Projekt zabezpečil vytvorenie troch pracovných miest koordinátorov participácie, ktoré boli financované z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu cez program Efektívna verejná správa. Podmienkou realizácie programu Učiace sa regióny - budovania kapacít pre participáciu na úradoch samosprávnych krajov, bolo nielen vytvorenie, ale aj udržanie novovytvorených pracovných pozícii koordinátorov participácie. V skratke to znamená, že činnosť koordinátorov participácie nebude ukončená koncom realizácie projektu. Udržateľnosť výsledkov projektu je naviazaná na zachovanie minimálne dvoch pracovných miest na plný pracovný úväzok, alebo vo verzii 1 plný a 2 polovičné pracovné úväzky. Po ukončení projektu musia byť pracovné miesta koordinátorov participácie finančované z vlastných zdrojov úradov samosprávnych krajov. Udržateľnosť týchto pracovných miest je naviazaná na obdobie dvoch rokov od finančného ukončenia projektu.

²³ Analýza Aká je prax participatívnej tvorby verejných politík v prostredí regionálnej územnej samosprávy? je dostupná na web stránke ÚSV ROS: https://www.minv.sk/?ros_participacia_2_RUS_diagnostika

KOORDINÁTOR PARTICIPÁCIE

Popis role a náplň práce koordinátora participácie

Koordinátor participácie (KP) funguje ako garant kvality riadenia participatívnych procesov. Plánuje, dizajnuje, usmerňuje, koordinuje a vyhodnocuje participatívne procesy (procesy, ktoré zabezpečujú zapojenie verejnosti) vo vzťahu k pôsobnosti vyššieho územného celku. Pracuje s verejnosťou v súčinnosti s ďalšími relevantnými zamestnancami úradu samosprávneho kraja. Funguje v tíme zloženom z minimálne dvoch koordinátorov participácie a spoločne zabezpečujú agendy participácie naprieč úradom. Koordinátori participácie na Úrade VÚC aktívne a vzájomne kooperujú a spoločne zaistujú kvalitu riadenia participatívnych procesov.

Koordinátor participácie je zodpovedný za kvalitnú implementáciu participatívnych procesov v zmysle nastaveného a schváleného systému riadenia participatívnych procesov počas prípravnej, realizačnej fázy a fázy vyhodnotenia participatívneho procesu. Konkrétnie:

- **Počas prípravnej fázy procesu:** zabezpečuje distribúciu a vyhodnotenie Požiadavky na spoluprácu, spracovanie Projektového dotazníka, vytvára dizajn participatívnych procesov a zabezpečuje prípravu Projektového spisu, ktorý definuje ciele participatívneho procesu, mapuje zainteresovaných aktérov, navrhuje a určuje metódy zapojenia verejnosti, definuje merateľné ukazovatele, zabezpečuje výber a nastavenie nástrojov pre riadenie a koordináciu procesu, plánuje a podrobne rozpracováva jednotlivé fázy procesu na úroveň participatívnych aktivít a podujatí, ako aj zabezpečuje návrh riadenia participatívnych procesov (navrhuje tím pre realizáciu participatívneho procesu, definuje mandáty a role v rámci tímu, ako aj úlohu a postavenie dodávateľov, navrhuje rozpočet a komunikačný plán pre participatívne procesy).
- **Počas realizačnej fázy procesu:** zabezpečuje nábor a komunikáciu s účastníkmi participatívneho procesu, súčinnosť zamestnancov Úradu VÚC a dodávateľov na participatívnych aktivitách, realizuje všetky participatívne aktivity (ankety, dotazníkové prieskumy, fokusové skupiny, informačné dni, pracovné skupiny, okrúhle stoly, workshopy, verejné konzultácie, verejné vypočutia, občianske zhromaždenia, stretnutia s organizovanou a neorganizovanou verejnosťou, vyhodnotenie a zpracovávanie pripomienok atď.), vykonáva facilitáciu stretnutí a workshopov, zabezpečuje a distribuuje dokumentáciu (výstupy) z participatívnych podujatí a aktivít.
- **Počas fázy vyhodnotenia procesu:** po ukončení participatívneho procesu zabezpečuje vyhodnotenie participatívneho procesu formou Hodnotiacej správy, ktorú spracuje na základe zozbieraných dát (ariebny monitoring) a plnenia merateľných indikátorov, prípadne ďalších doplnkových dát, zozbieraných po ukončení procesu (napr. spätná väzba od zamestnancov, účastníkov procesu).
- **Priebežne počas doby trvania participatívneho procesu:** spracováva a priebežne aktualizuje dokumentáciu k jednotlivým participatívnym procesom v zmysle nastaveného systému riadenia participatívnych procesov, koordinuje relevantných zamestnancov na Úrade VÚC a dodávateľov, podieľa sa na pravidelnej internej a externej komunikácii o participatívnom procese, informačnej a komunikačnej kampani k plánovaným činnostiam, priebehu, výsledkom a vyhodnoteniu participatívneho procesu, ako aj vykonáva priebežné monitorovanie participatívneho procesu podľa nastavených merateľných ukazovateľov.

Koordinátor participácie ďalej zabezpečuje:

- tvorbu ročného Plánu participatívnych procesov. Plán participatívnych procesov vzniká v súčinnosti so zadávateľmi participatívnych procesov (garanti). Súčasťou materiálu je aj ročný odpočet a vyhodnotenie realizovaných participatívnych procesov za aktuálny rok,
- priebežne mapuje nové požiadavky na zabezpečenie participatívnych procesov, projektov a zadaní. Na základe nových požiadaviek raz za šesť mesiacov aktualizuje Ročný plán participatívnych procesov. Následne poskytuje súčinnosť na ich príprave, realizáciu a vyhodnotenie.
- spracováva a priebežne aktualizuje dokumentáciu k jednotlivým participatívnym procesom,
- zabezpečuje aktualizáciu databázy prebiehajúcich participatívnych procesov a ich výstupov, ak nemá priamy prístup ku konkrétnym výstupom, musí mať aspoň prehľad o existencii predmetných výstupov, ako aj tom, kde sa nachádzajú (konkrétné pracovisko a zodpovedná osoba). Pokiaľ sa akékoľvek pracovisko/odbor úradu samosprávneho kraja chystá zapájať verejnosť, obráti sa na koordinátora participácie, ktorý mu poradí, či pracovisko/odbor v rámci úradu rovnakú skupinu aktérov, prípadne ciel'ovú skupinu (študenti, seniori, podnikatelia, starostovia a primátori) v nedávnej dobe nezapojil, či sa zapájať nechystá, a týmto pomôže konsolidovať procesy a vyvarovať sa duplikácií aktivít.
- vedie databázu výstupov a zozbieraných dát z participatívnych aktivít kategorizovaných podľa nastavených kritérií (napr. oblasť výkonu kompetencií, dotknuté územie alebo ciel'ové skupiny zainteresovaných aktérov: volení predstaviteľia, odborní zamestnanci, zdravotne postihnutí, podnikatelia atď.),
- má prehľad o všetkých používaných nástrojoch na e-participáciu v rámci úradu, ktoré sú priebežne aktualizované v databáze. Pokiaľ sa zamestnanec úradu chystá použiť nový digitálny nástroj na zapojenie aktérov, alebo ciel'ovej skupiny (dotazník, nástroj na zber podnetov, spätnú väzbu, participatívne mapovanie atď.), obráti sa na KP, ktorý poradí, či už nástroj s potrebnými funkciami na úrade existuje (pomôže tak vyvarovať sa duplike a fragmentáciu a multiplikáciu používaných nástrojov na úrade), alebo poradí, ako správne vybrať nástroj na e-participáciu (pokial' sa žiadny vhodný nástroj na úrade ešte nepoužíva) na základe údajov z uvedených databáz konsoliduje participatívne procesy na Úrade VÚC s ciel'om vyvarovať sa duplike aktivít,
- školí zamestnancov úradu v čiastkových participatívnych zručnostiach (napr. facilitácia, mapovanie aktérov, metódy a formáty zapojenia verejnosti) za účelom zvyšovania kapacít úradu v oblasti participácie,
- vytvára podklady a požiadavky pre agendu participatívnych procesov na Úrade VÚC do rozpočtu VÚC,
- má súčinnosť na spracovanie podkladov pre verejné obstarávania, ak je predmet dodávky, alebo služby spojený so zapojením verejnosti.

Kompetenčný model koordinátorov participácie

Všeobecné kl'účové kompetencie

- Komunikačné kompetencie – štátny/materinský jazyk,
- Matematická gramotnosť,
- Digitálna gramotnosť,
- Mediálna gramotnosť,
- Občianske kompetencie,
- Sociálne kompetencie,
- Osobnostné a emocionálne kompetencie,

- Schopnosť učiť sa,
- Komunikačné kompetencie – cudzí jazyk.

Špecifické klúčové kompetencie

- Organizovanie a plánovanie práce,
- Vodcovské schopnosti,
- Schopnosť prijímať rozhodnutia a niesť zodpovednosť,
- Analytické myslenie,
- Kritické myslenie,
- Strategické a koncepčné myslenie.

Odborné vedomosti

Koordinátori participácie sú experti v nasledujúcich oblastiach, ktoré sú potrebné pre realizáciu participatívnych procesov:

- Dizajn participatívnych procesov,
- Pokročilá znalosť participatívnych metód, nástrojov, formátov a techník zapájania verejnosti,
- Dizajn scenárov participatívnych podujatí,
- Facilitácia podujatí,
- Mapovanie aktérov/stakeholderov,
- Dizajn dotazníkových prieskumov,
- Princípy projektovej logiky a fázy projektového cyklu - projektové riadenie participatívnych procesov,
- Krízová komunikácia,
- Monitoring a evaluácia participatívnych procesov,
- Nastavenie kritérií kvality pre verejné obstarávanie dodávateľov participatívnych procesov,
- Spôsoby a metódy komunikácie - komunikácia participatívnych procesov dovnútra úradu aj navonok,
- Digitálne technológie a nové médiá v práci s verejnosťou - základná znalosť dostupných nástrojov na e-participáciu a znalosť ich uplatniteľnosti pre participatívne procesy.

Umiestnenie koordinátorov participácie v organizačnej štruktúre

Organizačné zaradenie tímu koordinátorov participácie je určené Organizačným poriadkom Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja.

1. Pracovná pozícia:	Koordinátor participácie (KP) funguje ako garant kvality riadenia participatívnych procesov. Plánuje, dizajnuje, usmerňuje, koordinuje a vyhodnocuje participatívne procesy (procesy, ktoré zabezpečujú zapojenie verejnosti) vo vzťahu k pôsobnosti vyššieho územného celku.
2. Koordinátori participácie:	Tatiana Koprlová Michaela Horná Milan Hrivňák
3. Odbor/referát/pracovisko:	Odbor strategických činností

4. Vedúci koordinátorov participácie:	<i>Vedúci organizačného útvaru, aktívne spolupracuje a vytvára priestor pre realizáciu činností koordinátorov participácie v rámci daného organizačného útvaru, poskytuje súčinnosť koordinátorom participácie.</i>
5. Meno vedúceho zamestnanca/odbor:	Ing. Roman Žembera
6. Počet vytvorených pracovných pozícii v období 2022- 2023:	3 FTE
7. Počet zachovaných pracovných pozícii v roku 2024:	2 FTE

Spolupráca s tímom koordinátorov participácie

Vedenie úradu samosprávneho kraja, ako aj všetky odbory, referáty či pracoviská, ktoré potrebujú v rámci plnenia svojich pracovných úloh zapojiť verejnosť, sa môžu obrátiť na tím koordinátorov participácie. Vedúci zamestnanci, ale aj ostatní zamestnanci, by mali pri plánovaní a plnení svojich pracovných úloh vyhodnocovať svoje aktivity za účelom identifikácie potreby a/alebo možnosti zapojenia verejnosti do tvorby regionálnych politík/projektov/zadaní ako výsledku pracovnej činnosti zamestnanca.

Za pracovné úlohy podľa sa považujú najmä, ale nielen, tvorba regionálnych politík (vrátane implementácie a vyhodnocovania), príprava, implementácia a vyhodnotenie projektov, ako aj ďalšie zadania (napr. podujatia zapájajúce verejnosť, zber dát z územia, budovanie platformy spolupracujúcich expertov a subjektov, prípadne iné aktivity, ktoré si vyžadujú zapojenie verejnosti).

Spolupráca s KP: Ako postupuje vedúci zamestnanec?

Vedúci zamestnanec je povinný:

- oboznámiť podriadených zamestnancov s potrebou skúmania a vyhodnocovania pracovných úloh z hľadiska možnosti uplatnenia participatívnych procesov,
- doručiť senior koordinátorovi participácie svojimi podriadenými zamestnancami spracované Požiadavky na spoluprácu raz ročne v previazaní na prípravu a tvorbu Plánu participatívnych procesov pre ďalší kalendárny rok, v zmysle Manuálu na podporu riadenia participatívnych procesov,
- informovať o nových možnostiach spolupráce a doručiť koordinátorovi vypracované Požiadavky na spoluprácu, ktoré neboli zapracované do Ročného plánu participatívnych procesov na základe dynamicky generovaných potrieb Úradu VÚC a nových pracovných úloh,
- určiť kontaktnú osobu/osoby pre participatívny proces,
- ak je to relevantné, aktívne spolupracovať s koordinátormi participácie a podriadenými zamestnancami počas prípravy, realizácie a vyhodnotenia participatívneho procesu/participatívnych procesov.

Spolupráca s KP: Ako postupuje zamestnanec?

Zamestnanec je povinný:

- pri plnení svojich pracovných úloh vyhodnocovať svoje aktivity a procesy za účelom identifikácie potreby a/alebo možnosti zapojenia verejnosti do tvorby regionálnych politík/projektov/zadaní ako výsledku pracovnej činnosti zamestnanca.

- poskytnúť súčinnosť koordinátorom participácie vo forme vyplnenia Požiadavky na spoluprácu raz ročne v previazaní na prípravu a tvorbu Ročného plánu participatívnych procesov pre ďalší kalendárny rok v zmysle Manuálu na podporu riadenia participatívnych procesov,
- zabezpečiť spracovanie nových požiadaviek na spoluprácu, ktoré neboli zapracované do Ročného plánu participatívnych procesov na základe dynamicky generovaných potrieb Úradu VÚC a nových pracovných úloh,
- zabezpečiť informácie/expertízu k regionálnej verejnej politike/projektu/zadaniu, tak aby koordinátor participácie mohol kvalitne nastaviť a zabezpečiť súčinnosť na nastavení participatívneho procesu a vypracovaní potrebnej dokumentácie v zmysle nastaveného systému riadenia participatívnych procesov,
- spolupracovať s koordinátormi participácie za účelom riadnej a kvalitnej realizácie procesu participácie v zmysle systému riadenia participatívnych procesov,
- rešpektovať pokyny koordinátora participácie počas realizácie procesu participácie.

Vedúci organizačného útvaru, pod ktorým sú zaradení koordinátori participácie,

- aktívne spolupracuje a vytvára priestor pre realizáciu činností koordinátorov participácie v rámci daného organizačného útvaru,
- poskytuje súčinnosť koordinátorom participácie a plní povinnosti v zmysle Manuálu,
- prezentuje agendu participácie na poradách vedenia a zabezpečuje pravidelné informovanie o činnostiach koordinátorov participácie.

Aké dokumenty upravujú spoluprácu s koordinátormi participácie?

- Manuál riadenia participatívnych procesov realizovaných vyšším územným celkom,
- Katalóg procesných máp k systému riadenia participatívnych procesov vrátane vzorových šablón.

KLÚČOVÉ ZISTENIA Z DIAGNOSTIKY STAVU A PODMIENOK PRE PARTICIPÁCIU

Súčasťou programu budovania kapacít pre participáciu bolo zabezpečenie *Diagnostiky stavu a podmienok pre participáciu na Úrade NSK*, ktorej cieľom bolo prostredníctvom jednotlivých fáz diagnostiky zistiť:

- aké sú na úrade podmienky pre zapájanie verejnosti,
- aký je aktuálny stav tvorby regionálnych politík s účasťou verejnosti,
- aké sú bariéry zapájania verejnosti,
- ako je na úrade vnímaná rola a úlohy koordinátorov,
- ako koordinátorov participácie čo najefektívnejšie využiť pri optimalizácii procesov,
- ako nastaviť ponuku školení pre zamestnancov tak, aby čo najlepšie reflektovala ich záujem a potreby.

Cieľom bolo zmapovať existujúci stav a zabezpečiť podklady, ktoré pomôžu nastaviť a optimalizovať systém riadenia participatívnych procesov (dovnútra organizácie i navonok smerom k zainteresovaným aktérom v území). Mapovanie stavu a podmienok pre participáciu vychádzalo z dát, ktoré poskytli vybrané typy respondentov v čase realizácie projektu. Súčasne je potrebné upozorniť na fakt, že participatívne procesy, ktoré boli predmetom diagnostiky a kvalitatívneho zberu dát formou pološtruktúrovaných rozhovorov, boli ukončené a realizované procesy, ktoré sa realizovali ešte pred nástupom koordinátorov participácie do úradov VÚC.

Výstupom z diagnostiky je Analýza participatívnej praxe NSK²⁴, pričom ďalší text ponúka sumarizáciu klúčových zistení a odporúčaní, ktoré sú naviazané na štyri klúčové oblasti:

- Medziodborová spolupráca a komunikácia („vnútroinštitucionálna participácia“),
- Postoje k participácii a realizácia participatívnych procesov,
- Oboznámenosť a spolupráca s koordinátorkami participácie,
- Preferovaná forma a typ školení.

Zhrnutie zistení z diagnostiky

1. Medziodborová spolupráca a komunikácia („vnútroinštitucionálna participácia“)

Medziodborová spolupráca na Úrade NSK je bežnou praxou, čo ukázal aj prieskum, v ktorom takmer všetci oslovení vnímali spoluprácu s iným odborom pozitívne. Dôležité je však poznamenať, že zamestnanci najčastejšie spolupracujú s odborom financií a majetku, ktorého agenda zasahuje do práce mnohých zamestnancov. To potvrdzujú aj vedúci zamestnanci odborov, ktorí tvrdia, že pri tvorbe regionálnych verejných politík dochádzalo k spolupráci s inými odbormi len v rozsahu technickej spolupráce alebo ohľadom rozpočtových zdrojov od ostatných odborov. V obsahovej rovine bola príprava politík vždy zverená zamestnancom v rámci príslušného odboru. Medzi najčastejšie dôvody pre medziodborovú spoluprácu uviedli zamestnanci spoločnú obsahovú agendu, povinnosť spolupracovať a pozitívnu skúsenosť s predchádzajúcou spoluprácou. Čo sa týka medziodborových porád, tých sa podľa analýzy zúčastňuje iba 19 % oslovených zamestnancov, čo znamená, že účastníkmi takýchto porád bývajú zvyčajne zamestnanci na riadiacich pozíciah. Podarilo sa identifikovať, že nízku efektivitu komunikácie medzi odbormi vníma tretina respondentov ako jeden z problémov. Na zlepšenie spolupráce respondenti preferujú najmä neformálne nástroje, ako je pravidelné

²⁴ Analýza participatívnej praxe NSK k dispozícii na web stránke: https://www.minv.sk/?ros_participacia_2_RUS_diagnostika

stretávanie sa pri káve či jedle, teambuildingy alebo školenia na používanie digitálnych nástrojov.

2. Postoje k participácii a realizácia participatívnych procesov

Na úrovni ako vedúcich, tak aj radových zamestnancov, je postoj k participácii na Úrade VÚC NSK vnímaný veľmi pozitívne. Zapojenie verejnosti je pre vedúcich zamestnancov dôležité hlavne z dôvodu, že poskytuje nástroje na identifikáciu problémov a návrhy riešení priamo pochádzajúce z praxe a reality obyvateľov regiónu. Avšak až 63 % respondentov uviedlo, že v rámci svojej práce osobne neprichádza do kontaktu s procesmi tvorby materiálov, do ktorých bola zapojená verejnosť. Najčastejšie sa radoví aj vedúci zamestnanci stretávajú s prekážkou v podobe nezáujmu verejnosti a malého množstva zapojených aktérov. Naopak zamestnancom by uľahčilo zapojenie verejnosti, keby mali na prípravu politík dostatok času a pomoc od koordinátorov participácie.

Vo všetkých mapovaných regionálnych verejných politikách bol zapojený externý dodávateľ. Dodávateľ mal buď pozíciu koordinátora celého participatívneho procesu alebo sa venoval organizácii participatívnych aktivít. Na druhej strane sa na bežné činnosti súvisiace s týmito procesmi nevyužívali externí dodávatelia, ale boli realizované interne zamestnancami úradu.

Analýza ukázala, že z metód participácie sa na úrade využívajú najmä dotazníkové prieskumy a verejné zhromaždenia, ktorých realizácia väčšinou prebieha pod koordináciou externého dodávateľa. Materiál bol tiež vždy verejne pripomienkovaný a verejne prerokovaný. Na pracovných stretnutiach bola aktérom podaná informácia o tom, prečo niektoré pripomienky neboli zahrnuté do konečného materiálu. Týmto sa úrad snažil zabezpečiť transparentnosť a zároveň udržať komunikáciu s aktérmi čo najotvorenejšiu.

Informácie o procese a príprave regionálnych verejných politík boli odosielané iba tým aktérom, ktorí mali priamy záujem o daný materiál. Široká verejnosť mala možnosť nájsť a pripomienkovať spracované a dokončené návrhy materiálu na webovej stránke úradu.

3. Oboznámenosť a spolupráca s koordinátorkami participácie

Z analýzy vyplýva, že stále existuje relatívne veľká časť zamestnancov, ktorí nemajú vedomosť o existencii pracovnej pozícii koordinátora participácie. Zásadným faktorom v nízkej poznateľnosti môže zohrávať fakt, že ak aj o koordinátorkách vedia, nemajú presnú predstavu o tom, aká je ich pracovná náplň. Z pohľadu vedúcich zamestnancov je poznateľnosť koordinátorov na lepšej úrovni. Spoluprácu s nimi hodnotia kladne a vidia v nich potenciál zohrávať klúčovú úlohu. Ich aktivity zahŕňajú najmä zbieranie dôležitých údajov, organizovanie podujatí a stretnutí, kde sa diskutuje o otázkach týkajúcich sa regionálnych verejných politík a participatívneho procesu.

Toto zistenie má dopad aj na prípadnú budúcu spoluprácu s koordinátormi participácie. Ukázalo sa, že väčšina zamestnancov nemá konkrétnu predstavu a ani nedokáže povedať pri akých aktivitách by vedeli s koordinátormi spolupracovať. Na druhej strane vedúci zamestnanci by koordinátorov participácie radi do budúcnosti využili pri navrhovaní nových regionálnych verejných politík, na spoluprácu pri organizovaní podujatí a pri zabezpečení vhodných metód a nástrojov pre zapojenie rôznych zainteresovaných strán.

4. Preferovaná forma a typ školení

Takmer žiadny respondenti z Úradu NSK VÚC v minulosti neabsolvovali vzdelávanie súvisiace s tému zapájania verejnosti. Z analýzy vyplýva, že je prítomný veľký potenciál a príležitosť na zvýšenie odbornej spôsobilosti v oblasti participácie. Medzi najžiadanejšie

školenia, ktoré by respondenti radi absolvovali patrí dátová analýza, projektové riadenie a komunikácia s verejnosťou. Z pohľadu formátu nie je jasná preferencia pre jednorázové školenia ani pre dlhodobejšie a pravidelné školenia. Miesto konania školení z praktických dôvodov uprednostňujú primárne na svojom pracovisku. Z hľadiska časových kapacít zamestnancov vyplýva, že väčšina si dokáže vyčleniť na školenia len obmedzený počet hodín (najčastejšie 4 hodiny mesačne). Na druhej strane vedúci zamestnanci sú ochotní uvoľniť svojich zamestnancov až na trojnásobný počet hodín mesačne.

Záverečné odporúčania z diagnostiky

1. Odporúčania na zlepšenie procesov medziodborovej spolupráce

Medziodborová spolupráca by mala prebiehať prirodzene napriek všetkými úrovňami úradu. Odporúčame, aby medziodborové porady nemali iba vedúci zamestnanci, ale aj radoví zamestnanci. Zároveň by spolupráca nemala vznikať iba v rámci nevyhnutnej technicko-finančnej stránke vecí, ale aj pri obsahových riešeniacach. Zlepšeniu vzťahov medzi jednotlivými odbormi by pomohli neformálne stretnutia a teambuildingy, ktoré sú predpokladom aj pre efektívnejšiu spoluprácu do budúcnosti. Práve nízku efektivitu a tým pádom vyššiu časovú náročnosť zamestnanci v súčasnosti vytýkajú medziodborovej spolupráci. Zvýšeniu efektivity spoluprác by tiež pomohla vyššia gramotnosť v oblasti používania digitálnych nástrojov.

2. Odporúčania na skvalitnenie participatívnych procesov

Výsledky diagnostiky ukázali, že väčšina zamestnancov úradu nemá potrebné vedomosti a znalosti v oblasti zapájania verejnosti. Z toho dôvodu odporúčame zvýšiť ich gramotnosť formou školení. Vďaka porozumeniu základným charakteristikám participatívnych procesov dôjde k realizácii kvalitnejších a časovo efektívnejších procesov. Na prekonanie nezáujmu verejnosti odporúčame implementovať širšiu paletu nástrojov ako zapájať verejnosť. Kreatívne spôsoby a formáty zapájania dokážu zaujať ľudí, ktorí by inak neprejavili záujem.

3. Odporúčania na upevnenie pozície koordinátorov participácie a ich optimálne využitie

Jeden z najzásadnejších problémov pri koordinátoroch participácie je ich nízka poznateľnosť medzi zamestnancami úradu. Riešení na túto situáciu existuje viacero. Odporúčame zvýšiť informovanosť o účele a aktivitách tejto pracovnej pozície v rámci fungovania úradu. Môže to byť formou zdieľania prostredníctvom intranetu alebo neformálnym osobným predstavením kolegom. Ďalším krokom k upevneniu koordinátorov je ich začlenenie do medziodborových porád vo fáze, keď je tvorba regionálnych verejných politík iba v začiatkoch. Získajú tak priamy vplyv na nastavenie a podchýtenie celého participatívného procesu.

4. Odporúčania v oblasti vzdelávania a školení

Na dosiahnutie čo najväčšieho záujmu zamestnancov o školenia v oblasti participácie, odporúčame priať nasledovné opatrenia. Organizovať školenia priamo na úrade Nitrianskeho kraja v rozsahu maximálne 5-10 hodín mesačne a s možnosťou zúčastniť sa ako osobne, tak aj online. Školenia by mali byť tematicky zamerané hlavne na dátovú analýzu, projektové riadenie a komunikáciu s verejnosťou. U vedúcich zamestnancov je špecificky dopyt po vzdelávaní v oblasti dizajnu a tvorby participatívnych procesov ako aj dotazníkových prieskumov.

REALIZOVANÉ PARTICIPATÍVNE PROCESY 2022 - 2023

Prehľad zrealizovaných participatívnych procesov

Koordinátori participácie realizovali v čase realizácie projektu tieto participatívne procesy:

Názov participatívneho procesu / aktivity	Zadávateľ (odbor/pracovisko)	Obdobie	Ciel' participatívneho procesu
Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v regióne NSK na roky 2024 - 2031	Odbor sociálnych vecí	07/2022 – 10/2023	získať dopredu zadefinované vstupné dátá, ktoré budú slúžiť ako podklad pre vypracovanie Koncepcie.
Regionálny akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2023 - 2027	Odbor sociálnych vecí	09/2022 – 06/2023	získať dopredu zadefinované vstupné dátá, ktoré budú slúžiť ako podklad pre vypracovanie RAP.
Podpora budovania nabíjacej infraštruktúry pre elektrické vozidlá pre územnú samosprávu a nimi zriadené organizácie	Odbor strategických činností	08/2023 – 10/2023	Organizácia stretnutí s vymedzenými aktérmi z regiónu NSK za účelom nastavenia ich spolupráce a: <ul style="list-style-type: none"> - vytypovania lokalít rozmiestnenia plánovaných nabíjajúcich bodov, - spracovania grafického návrhu (mapy) rozmiestnenia plánovaných nabíjajúcich bodov, - optimalizácie rozmiestnenia plánovaných nabíjajúcich bodov.
Metodický plán činnosti v oblasti sociálnych služieb v regióne NSK*	Odbor sociálnych vecí	09/2023 – 12/2024	Organizácia a realizácia pracovných stretnutí za účelom vytvorenie metodického plánu činnosti v oblasti sociálnych služieb v regióne NSK pre odbor sociálnych vecí Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja (OSV).

* Proces bol zahájený až na konci reportovaného obdobia. Zatiaľ nie je dostatočný počet realizovaných aktivít pre jeho hodnotenie.

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v regióne NSK na roky 2024 - 2031

Stav participatívneho procesu: ukončený

Trvanie participatívneho procesu: 07/2022 – 10/2023

Ciele projektu: tvorba Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v regióne Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2024 až 2031, vrátane analýzy nepriaznivých vplyvov pôsobiacich na deti a rodiny, vývojových trendov sociálno-patologických javov na svojom území.

Ciel' participatívneho procesu: Cieľom participatívneho procesu bolo získať relevantné informácie od zainteresovaných aktérov, a to:

- informácie v oblasti riešenia životných situácií osôb, ktoré sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii,
- špecifikácia nedostatkových sociálnych služieb pri riešení problémov osôb v nepriaznivej sociálnej situácii, seniorov, osôb so zdravotným postihnutím a ohrozených rodín s deťmi,
- návrhy na spoluprácu subjektov poskytujúcich sociálne služby;
- návrhy na realizovanie a zabezpečovanie opatrení, intervencií, pomoci a riešenia nepriaznivých situácií osôb v praxi,
- návrhy na zvýšenie angažovanosti obcí pri rozvoji sociálnych služieb v rámci Národných projektov z oblasti sociálnych služieb,
- aplikácia Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030,
- demografické dáta,
- analýza sociálnej situácie na území NSK: informácie o nezamestnanosti, dôchodkové zabezpečenie obyvateľov v okresoch NSK, využitie finančnej pomoci EŠIF (do sociálnej oblasti za ostatné obdobie), sociálna situácia obyvateľov a využitie pomoci (v rámci okresov).

Všetky ciele participatívneho procesu boli splnené.

Spôsob zabezpečenia:

- zber dát od zainteresovaných aktérov v oblastiach: demografických dát a dát sociálnej situácie na území NSK, navrhovanie riešení životných situácií osôb v nepriaznivej sociálnej situácii a špecifikácia nedostatkových sociálnych služieb pri riešení problémov osôb v nepriaznivej sociálnej situácii a so zdravotným postihnutím, seniorov a ohrozených rodín s deťmi,
- zber návrhov: spolupráca subjektov poskytujúcich sociálne služby, realizácia a zabezpečenie opatrení, intervencií, pomoci a riešenia nepriaznivých situácií v praxi.

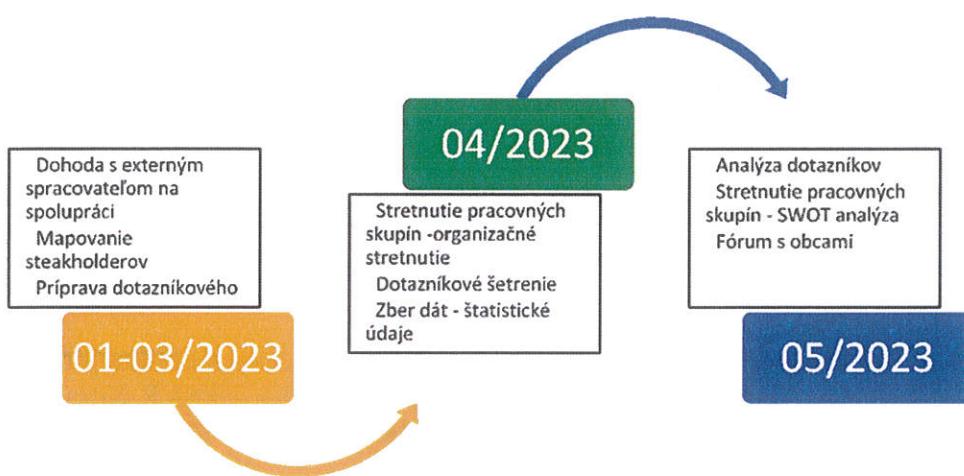
Účastníci participatívneho procesu: samospráva, mestá a obce, orgány štátnej správy, mimovládne neziskové organizácie, (ne)verejní poskytovatelia sociálnych služieb, odborníci, prijímatelia sociálnych služieb (seniori, zdravotne postihnutí, ohrozené rodiny s deťmi, osoby pri riešení nepriaznivých sociálnych situácií), verejnosť.

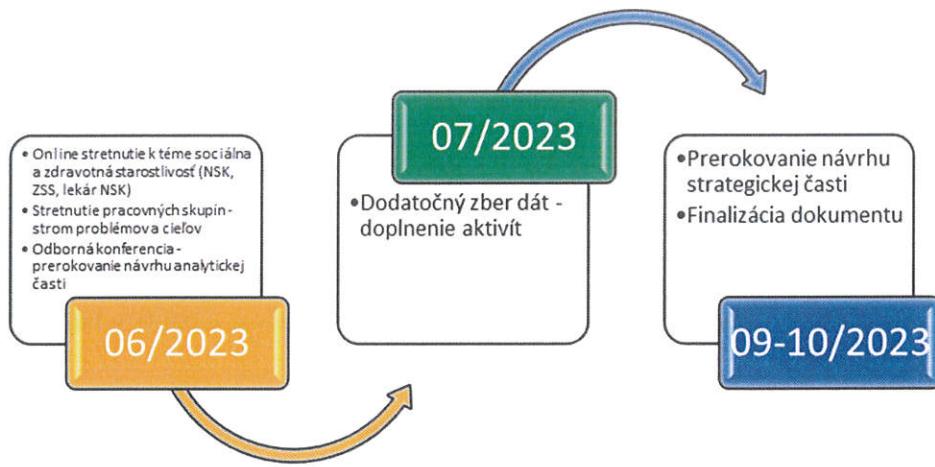
Časový harmonogram a štruktúra aktivít:

- 31/03/23** Riadi výbor – Odbor sociálnych vecí NSK, SocioFórum, koordinátori participacie,
- 04/23** dotazníkový prieskum pre občanov, obce, mestá a poskytovateľov sociálnych služieb,
- 14/04/23** stretnutie pracovných skupín zložených zo seniorov a osôb so zdravotným znevýhodnením,
- 26/04/23** stretnutie pracovných skupín zložených z rodín s deťmi a osôb v nepriaznivej sociálnej situácii,
- 10/05/23** stretnutie pracovných skupín zložených zo seniorov, osôb so zdravotným znevýhodnením, z rodín s deťmi a z osôb v nepriaznivej sociálnej situácii,
- 17/05/23** Participatívne fórum – obce, pre zástupcov miest, obcí a ZMOS,
- 16/06/23** odborná skupina – zdravotná a sociálna starostlivosť zložená z odboru zdravotníctva NSK, Komisie sociálnej pomoci, poskytovateľov a zdravotnej poisťovni,
- 28-29/06/23** stretnutie pracovných skupín zložených zo seniorov, osôb so zdravotným znevýhodnením, z rodín s deťmi a z osôb v nepriaznivej sociálnej situácii,
- 29/06/23** verejné prerokovanie výstupov a výziev z analytickej časti,
- 28/09/23** verejné prerokovanie výstupov strategickej časti.

Realizácia procesu nasledovala navrhovaný časový plán a design.

Podrobnyj harmonogram a design participatívneho procesu:

Spôsob zapojenia:

Dotazníkové šetrenie

Dotazník – mesto: z 15 miest v regióne NSK vyplnilo dotazník 14 miest (93%).

Dotazník – obec: vyplnilo 254 obcí v z celkového počtu 339 obcí v NSK (74,93%).

Dotazník – občan: vyplnilo 1484 občanov NSK.

Dotazník – poskytovatelia sociálnych služieb: vyplnilo 129 poskytovateľov z celkového počtu 297 (43,43%).

Pracovné skupiny

Počet pracovných skupín 4.

1. Pracovná skupina – seniori: zástupcovia NSK, MsÚ Nitra, MsÚ Nové Zámky, SZSS Nitra, APSS Nitra, ZSS Viničky, Krajská jednota dôchodcov, Poslanec NSK, KSP obec Tešedíkovo, MsÚ Levice. Počet členov skupiny 16.
2. Pracovná skupina - osoby so zdravotným znevýhodnením: zástupcovia NSK, MsÚ Levice, ZMPM Nové Zámky, APSS SR, ÚPSVR Nitra, Zväz zdravotne postihnutých Nitrianskeho kraja, ZSS Baracha Bardoňovo, Poslanec NSK KSP. Počet členov skupiny 15.
3. Pracovná skupina - rodiny s deťmi: zástupcovia NSK, MsÚ Topoľčany, Centrum Slniečko, n.o., BUDÚCNOSŤ, n.o., Úsmev ako dar, o.z., Fórum Života (LV), ÚPSVR Nitra (NR), ZSS Viničky, Nitra, ZSS Kamilka, Maňa NZ, Poslanec NSK, KSP, Obec Mojnírovce (NR). Počet členov skupiny 17.
4. Pracovná skupina - osoby v nepriaznivej sociálnej situácii: zástupcovia NSK, Poradca pre riešenie rómskej komunity NSK, MsÚ Nitra (NR), MsÚ Komárno (KN), Komunita Ľudovítov,n.o, Centrum Slniečko,n.o. (NR), STORM,o.z. (NR), Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity, ÚPSVR Nitra (NR), ZSS Môj Domov Topoľčany, Diecézna Charita Nitra, Poslanec NSK, KSP, Obec Pribeta (KN). Počet členov skupiny 20.

Uskutočnili sa 4 stretnutia:

Prvé stretnutie: Pracovné stretnutie ku Koncepcii rozvoja sociálnych služieb v regióne NSK na roky 2024 – 2031, dňa 14.4.2023.

Pracovná skupina – osoby so zdravotným znevýhodnením

Pracovná skupina – seniori

Druhé stretnutie: : Pracovné stretnutie ku Koncepcii rozvoja sociálnych služieb v regióne NSK na roky 2024 – 2031, dňa 26.4.2023.

Pracovná skupina - osoby v nepriaznivej sociálnej situácii

Pracovná skupina – rodiny s deťmi

Tretie stretnutie: Stretnutie pracovných skupín k tvorbe koncepcie rozvoja sociálnych služieb v regióne NSK na roky 2024 – 2031, dňa 10.5.2023.

Štvrté stretnutie: Stretnutie pracovných skupín k tvorbe koncepcie rozvoja sociálnych služieb v regióne NSK na roky 2024 – 2031, dňa 10.5.2023, v dňoch 28.6.2023 a 29.6.2023.

Členovia pracovných skupín na svojich stretnutiach tvorili SWOT analýzu, strom problémov a cieľov a priorizovali jednotlivé ciele.

Pracovné stretnutie k tvorbe Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v regióne NSK na roky 2024 – 2031 (Fórum s obcami)

Pracovné stretnutie so starostami vybraných obcí z celého regiónu NSK na tému: „*Dostupnosť sociálnych služieb na území NSK v menších obciach.*“ sa konalo 17.05.2023 ako súčasť participatívneho procesu. Prinieslo množstvo zaujímavých informácií, skúseností z praxe a návrhov, ktoré budú slúžiť ako podklad pri príprave novej Koncepcie rozvoja sociálnych služieb. Stretnutia sa zúčastnilo 18 aktérov z územia.

Pracovné stretnutie - Zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti poskytovateľmi sociálnych služieb

Pracovné stretnutie sa uskutočnilo dňa 19.06.2023 (online). Témou stretnutia bol 1. stav v zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti vo vzťahu k štandardom kvality sociálnych služieb 2. možnosti financovania poskytovania/ zabezpečovania zdravotníckych služieb v ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK zdravotnými poisťovňami. Stretnutia sa zúčastnili zariadenia ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK, lekár NSK, predsedu Komisie sociálnej pomoci.

Verejné prerokovania

Dňa 29. júna 2023 sa konala Konferencia ku Koncepcii rozvoja sociálnych služieb, ktorej sa zúčastnili zástupcovia miest a obcí, zariadení sociálnych služieb, regionálnych rozvojových agentúr, úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, neziskových organizácií, členovia pracovných skupín, zamestnanci z odboru sociálnych vecí ÚNSK ako aj široká verejnosť. Cieľom stretnutia bolo prerokovanie analytickej časti Koncepcie. Zúčastnilo sa okolo 100 aktérov.

Dňa 28. septembra 2023 sa konalo Verejné prerokovanie návrhu strategickej časti Koncepcie rozvoja sociálnych služieb. Prerokovania sa zúčastnili zástupcovia miest a obcí, zariadení sociálnych služieb, regionálnych rozvojových agentúr, úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, neziskových organizácií, členovia pracovných skupín, zamestnanci ÚNSK ako aj široká

verejnosť. Cieľom stretnutia bolo prerokovanie strategickej časti Koncepcie. Zúčastnilo sa okolo 70 aktérov.

Hlavné výstupy participatívneho procesu: dátá zo štatistických údajov, dátá z dotazníkového prieskumu, zápisu a protokoly z jednotlivých aktivít a pracovných skupín.

Získané dátá boli zapracované do finálnej Koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Hlavné výsledky participatívneho procesu: Hlavným výsledkom participatívneho procesu je vytvorenie strategického dokumentu - Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v regióne NSK na roky 2024-2031, ktorý reaguje na skutočné potreby kľúčových aktérov zapojených do procesu.

Prínosy realizácie participatívneho procesu:

Prínosy pre účastníkov participatívneho procesu:

- možnosť navrhnuť opatrenia,
- poukázať na problémy a navrhnuť riešenia.

Prínosy pre Úrad VÚC:

- získanie podnetov z praxe,
- zistenie reálneho stavu fungovania/nefungovania a možnosti zlepšenia sociálnych služieb v regióne NSK.

Poučenie:

- nastavenie spolupráce s externým spracovateľom v úvodnej fáze projektu. Takýmto postupom sa dá následne predísť akýmkoľvek nedorozumeniam počas realizácie participatívneho projektu.

Zapojené personálne kapacity:

Personálne kapacity - interné: Pri realizácii participatívneho procesu postačovali interné kapacity: koordinátorky participácie (2), ktoré zodpovedali za realizáciu participatívneho procesu a zamestnanci odboru sociálnych vecí dodali podporu pri realizácii jednotlivých participatívnych aktivít a zodpovedali za odbornú stránku prípravy dokumentu.

Personálne kapacity - externé: Strategický dokument spracoval externý spracovateľ, ktorým bola Nezávislá platforma SocioFórum, o. z.

Kontaktné osoby:

- Tatiana Koprdová, koordinátorka participácie NSK, tatiana.koprdova@unsk.sk
- Michaela Horná, koordinátorka participácie NSK, michaela.horna@unsk.sk
- Erika Róžová, odborná garantka pre KRSS, krss@unsk.sk

Viac informácií k participatívному procesu (publicita):

<https://www.unsk.sk/Zobraz/Sekcii/participativny-proces-krss>

Regionálny akčný plán NSK na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2023 - 2027

Stav participatívneho procesu: Participatívny proces bol ukončený v mesiaci 05/2023, kedy bol na základe získaných vstupných dát vypracovaný návrh RAP. Následne v mesiaci 06/2023 bol návrh schválený Zastupiteľstvom NSK.

Trvanie participatívneho procesu: 09/2022 - 06/2023

Ciele projektu: vytvorenie Regionálneho akčného plánu NSK na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2023 – 2027 (ďalej len „RAP“) - dokumentu, ktorého cieľom je zníženie miery násilia páchaného na ženách v Nitrianskom kraji.

Ciel' participatívneho procesu: získať vstupné dáta od zainteresovaných aktérov pre tvorbu RAP, a to:

- Aké organizácie pôsobia v jednotlivých okresoch NSK, ktoré sa venujú prevencii násilia páchaného na ženách,
- Štatistika obetí násilia,
- Aké aktivity vykonávajú jednotlivé organizácie a ich zdroje financovania,
- Návrhy aktivít na podchýtenie obetí násilia a na prevenciu násilia,
- Možnosti informovania odbornej a laickej verejnosti v oblasti násilia páchaného na ženách,
- Možnosti multiinštitucionálnej spolupráce v regióne NSK.

Vstupné dáta, ktoré boli získané prostredníctvom zrealizovaných participatívnych aktivít, boli následne zapracované do RAP.

Vzhľadom na ukončenie participatívneho procesu v máji 2023 a následného schválenia finálneho dokumentu Zastupiteľstvom NSK v mesiaci 06/2023, môžeme konštatovať, že cieľ participatívneho procesu bol dosiahnutý.

Spôsob zabezpečenia: práca pracovnej skupiny odborníkov a odborníčok, zber podnetov realizovaný v troch fázach, hĺbkové rozhovory s expertmi, realizácia participatívneho fóra, identifikácia klúčových aktérov, mapovanie ich činnosti a nimi poskytovaných služieb v území, ako aj zdrojov ich financovania, sietovanie klúčových aktérov a analýza možností multiinštitucionálnej spolupráce v rámci kraja.

Účastníci participatívneho procesu: Centrum Slniečko, n. o., Úsmev ako dar, o. z., BUDÚCNOSŤ, n. o., Občianske združenie STORM, Pomoc obetiam násilia, o. z., Mestské úrady okresných miest²⁵, UPSVaR okresných miest²⁶, Okresný úrad Nitra, Krajské riaditeľstvo PZ NR, Mestská polícia okresných miest²⁷, Informačná kancelária pre obete trestných činov, Univerzita Konštantína Filozofa v NR, Inštitút pre výskum práce a rodiny, Fórum života, o. z., Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómsku komunitu, IP-čko, o. z., Centrum konkrétnej pomoci Femina n.o., Centrum pre deti a rodiny Orchidea, n. o.

²⁵ Mestský úrad Nové Zámky, Mestský úrad Topoľčany, Mestský úrad Nitra, Mestský úrad Komárno

²⁶ ÚPSVaR Nové Zámky, ÚPSVaR Nitra

²⁷ Mestská polícia Nitra, Mestská polícia Šaľa

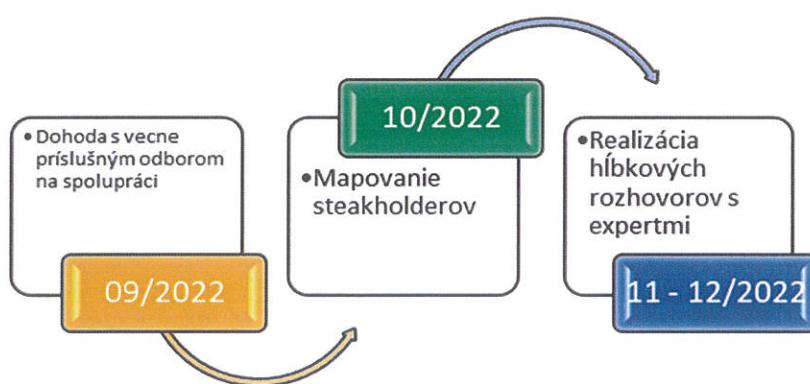
Aktéri boli do participatívneho procesu zapojení prostredníctvom troch participatívnych aktivít, a to hĺbkových rozhovorov, fóra a prerokovania návrhu. Prostredníctvom hĺbkových rozhovorov boli do procesu zapojení 3 experti (zástupca Centra Slniečko, UKF a Úradu splnomocnenca pre rómske komunity). Rozhovory umožnili zmapovanie dobrej praxe na Slovensku a v zahraničí v rámci predmetnej agendy.

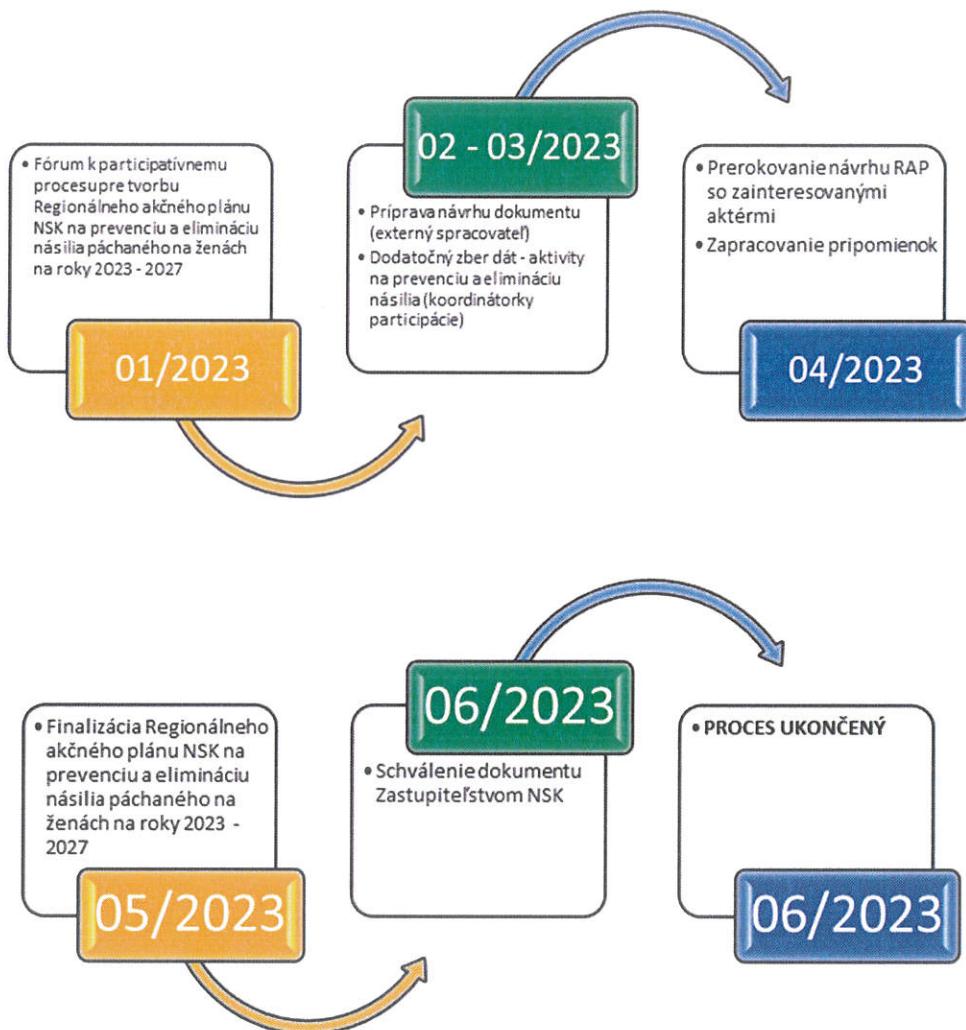
Ostatní aktéri boli zapojení prostredníctvom Fóra k participatívному procesu pre tvorbu Regionálneho akčného plánu NSK na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2023 - 2027, v rámci ktorého mali možnosť identifikovať svoje hlavné potreby a navrhnúť konkrétné aktivity na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách. Predmetného fóra sa zúčastnilo 34 aktérov. Následne sa do tvorby RAP mohli zapojiť ešte prostredníctvom prerokovania návrhu RAP, v rámci ktorého mohli zdieľať spätú väzbu na vypracovaný dokument. Prerokovania návrhu sa zúčastnilo 16 aktérov.

Časový harmonogram a štruktúra aktivít:

09/22	dohoda s vecne príslušným odborom na spolupráci,
10/22	mapovanie steakholderov,
11-12/22	realizácia hĺbkových rozhovorov s expertmi,
01/23	Fórum k participatívному procesu pre tvorbu Regionálneho akčného plánu NSK na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2023 – 2027,
02-03/23	priprava návrhu dokumentu (externý spracovateľ) a dodatočný zber dát – aktivity na prevenciu a elimináciu násilia (koordinátorky participácie),
04/23	prerokovanie návrhu RAP so zainteresovanými aktérmi a zapracovanie pripomienok,
05/23	finalizácia Regionálneho akčného plánu NSK na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2023 – 2027,
06/23	schválenie dokumentu Zastupiteľstvom NSK a ukončenie procesu.

Podrobnejší harmonogram a design participatívneho procesu:

Hlavné výstupy participatívneho procesu: Zápisu a protokol z jednotlivých participatívnych aktivít, ktoré odrážajú potreby a podnety jednotlivých aktérov z územia, ktorí sa zúčastnili na participatívnom procese. Všetky plánované výstupy boli koordinátorkami participácie riadne a včas dodané externému spracovateľovi.

Dáta/ informácie obsiahnuté v predmetných výstupoch premietol externý spracovateľ do samotného finálneho dokumentu.

Hlavné výsledky participatívneho procesu: Hlavným výsledkom participatívneho procesu bolo vytvoriť kvalitný strategický dokument v oblasti prevencie a eliminácie násilia páchaného na ženach, a to Regionálny akčný plán NSK na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženach na roky 2023 – 2027.

Prínosy realizácie participatívneho procesu:

Prínosy pre účastníkov participatívneho procesu:

- vzájomné sieťovanie aktérov v území,
- možnosť zapojenia sa do tvorby dokumentu a premietnuť tak v ňom potreby, ktoré vyplývajú z praxe v oblasti prevencie a eliminácie násilia páchaného na ženach poukázať na problémy a navrhnúť riešenia.

Prínosy pre Úrad VÚC:

- aktívny dialóg s aktérmi v území, ktorý priniesol vytvorenie kvalitného strategického dokumentu.

Poučenie: Nastavenie spolupráce s externým spracovateľom v úvodnej fáze projektu. Takýmto postupom sa dá následne predísť akýmkoľvek nedorozumeniam počas realizácie participatívneho projektu.

Zapojené personálne kapacity:

Personálne kapacity - interné: Pri realizácii participatívneho procesu postačovali interné kapacity: koordinátori participácie (2), ktoré zodpovedali za realizáciu procesu a zamestnanci odboru sociálnych vecí dodali podporu pri realizácii jednotlivých participatívnych aktivít.

Personálne kapacity - externé: Strategický dokument spracoval externý spracovateľ, ktorým bola Mgr. et Mgr. Angelika Karasová, IVPR, Centrum Slniečko, n.o.).

Kontaktné osoby:

- Tatiana Koprdová, koordinátorka participácie NSK, tatiana.koprdova@unsk.sk
- Michaela Horná, koordinátorka participácie NSK, michaela.horna@unsk.sk
- Erika Róžová, odborná garantka pre KRSS, krss@unsk.sk

Viac informácií k participatívному procesu (publicita):

<https://www.unsk.sk/zobraz/sekciu/participativny-proces-rap>

Podpora nabíjacej infraštruktúry pre elektrické vozidlá pre územnú samosprávu a zriadené organizácie

Stav participatívneho procesu: Participatívny proces bol ukončený v mesiaci 10/2023, a to realizáciou druhého pracovného stretnutia, ktoré sa uskutočnilo so zástupcami obcí a miest, ktoré sú oprávnenými žiadateľmi v zmysle podmienok výzvy.

Trvanie participatívneho procesu: 08/2023 - 10/2023

Ciele projektu: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (MHSR) ako vykonávateľ komponentu 3 Udržateľná doprava v rámci Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky vyhlásilo „*Výzvu na podporu budovania nabíjacej infraštruktúry pre elektrické vozidlá pre územnú samosprávu a nimi zriadené organizácie*“.

Zámerom uvedenej výzvy je podpora budovania verejne prístupnej nabíjacej infraštruktúry popri cestných infraštruktúrach najmä v mestách a obciach.

Ciel' participatívneho procesu: Cieľom participatívneho procesu bola organizácia pracovných stretnutí s vymedzenými aktérmi z regiónu NSK za účelom nastavenia ich spolupráce a:

- vytypovania lokalít rozmiestnenia plánovaných nabíjacích bodov,
- spracovania grafického návrhu (mapy) rozmiestnenia plánovaných nabíjacích bodov,
- optimalizácie rozmiestnenia plánovaných nabíjacích bodov.

Získané vstupné dátá boli použité na vytvorenie Koncepcie rozvoja nabíjacej infraštruktúry pre elektrické vozidlá pre zariadenia a organizácie Nitrianskeho samosprávneho kraja, ktorej obsahom je finálne rozmiestnenie jednotlivých nabíjacích bodov v regióne NSK.

Spôsob zabezpečenia: realizovanie pracovných stretnutí s cieľom vytypovania lokalít rozmiestnenia plánovaných nabíjacích bodov a optimalizácie ich rozmiestnenia.

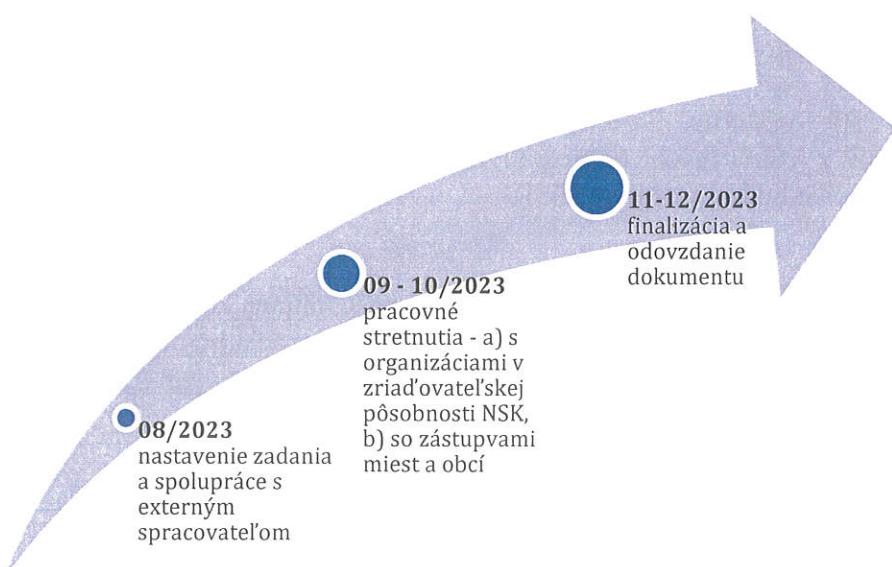
Účastníci participatívneho procesu:

- mestá a obce nad 7000 obyvateľov - mesto Vráble, mesto Zlaté Moravce, mesto Komárno, mesto Šaľa, mesto Nitra, zástupcovia ÚNSK, externý spracovateľ,
- organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK - SŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK, ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK, zdravotnícke zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK, zástupcovia ÚNSK, externý spracovateľ.

Jednotliví aktéri boli do participatívneho procesu zapojení prostredníctvom dvoch pracovných stretnutí, v rámci ktorých boli informovaní o vytipovaných lokalitách, kde by mohli byť v regióne NSK umiestnené nabíjacie body. Na predmetných stretnutiach (ako aj dodatočným pripomienkováním) sa taktiež mohli vyjadriť k vybraným lokalitám, a to súhlasom, nesúhlasom, ako aj vymedzením novej lokality.

Časový harmonogram a štruktúra aktivít:

08/23	nastavenie zadania a spolupráce s externým spracovateľom,
09/23	pracovné stretnutie s identifikovanými organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK,
10/23	pracovné stretnutie so zástupcami obcí a miest,
11-12/23	finalizácia dokumentu a jeho odovzdanie.

Hlavné výstupy participatívneho procesu: Návrh lokalizácie nabíjacej stanice pre nabíjanie elektrických vozidiel, ktorý bude tvoriť súčasť Projektového zámeru stavebno-technického

riešenia nabíjacej infraštruktúry k Výzve na predkladanie žiadosti o poskytnutie prostriedkov vyhlásenej MHSR 28.4.2023.

Hlavné výsledky participatívneho procesu: Hlavným výsledkom predmetného projektu bolo vytvorenie Koncepcie rozvoja nabíjacej infraštruktúry pre elektrické vozidlá pre zariadenia a organizácie Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Prínosy realizácie participatívneho procesu:

Prínosy pre účastníkov participatívneho procesu:

- neboli jednostranne určené lokality pre nabíjacie body,
- účastníci mohli na pracovných stretnutiach vyjadriť svoj názor, či chcú, aby boli nabíjacie body umiestnené v rámci ich organizácie, príp. si mohli určiť inú vhodnú lokalitu.

Prínosy pre Úrad VÚC:

- aktívny dialóg s aktérmi v území, ktorý priniesol optimalizáciu rozmiestnenia nabíjacích bodov v rámci regiónu NSK.

Poučenie: Rovnako ako pri vyššie uvedených participatívnych procesoch, sme si aj v rámci tohto participatívneho procesu v úvodnej fáze s externým spracovateľom nastavili spoluprácu. Zadefinovali sme si, čo je úlohou koordinátorov participácie, a čo je úlohou externého spracovateľa. Uvedené nastavenie spolupráce hned' v úvode procesu považujeme za veľmi dôležité, nakoľko sa ním dá predísť rôznym nejasnostiam, resp. nedorozumeniam počas trvania participatívneho procesu, čo by mohlo mať za následok napríklad nedodržanie stanovených termínov participatívnych aktivít.

Zapojené personálne kapacity:

Personálne kapacity - interné: Do realizácie predmetného projektu boli zapojení štyria zamestnanci odboru strategických činností ÚNSK. Konkrétnie išlo o projektového manažéra a troch koordinátorov participácie. Uvedené kapacity boli dostatočné.

Personálne kapacity - externé: Externý spracovateľ, ktorého úlohou bolo, aj v súlade so získanými dátami z jednotlivých participatívnych aktivít, vypracovať návrh lokalít pre umiestnenie nabíjacích bodov v regióne NSK.

Kontaktné osoby:

- Tatiana Koprdová, koordinátorka participácie NSK, tatiana.koprdova@unsk.sk
- Michaela Horná, koordinátorka participácie NSK, michaela.horna@unsk.sk
- Milan Hrivňák, koordinátor participácie NSK, milan.hrvnak@unsk.sk

Viac informácií k participatívному procesu (publicita):

<https://www.unsk.sk/zobraz/sekciu/participativny-proces-nabijacia-infrastruktura>

Vyhodnotenie realizovaných participatívnych procesov

Koordinátorky participácie v rokoch 2022-2023 zrealizovali 3 participatívne procesy cielené na aktérov v regióne Nitrianskeho samosprávneho kraja a štvrtý proces na konci reportovaného obdobia zahájili. Väčšina zrealizovaných participatívnych procesov prebehla v spolupráci s odborom sociálnych vecí, jeden prebehol v spolupráci s odborom strategických činností. Do procesov bola zapojená široká škála cieľových skupín od odborníkov, poskytovateľov sociálnych služieb, samosprávy až po širokú verejnosť.

Projekty sa venovali nasledujúcim agendám:

- Tvorba strategických dokumentov v oblasti sociálnych služieb, konkrétnie Koncepcie rozvoja sociálnych služieb a Regionálny akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách,
- Rozmiestnenie infraštruktúry pre elektrická vozidla,
- Nastavenie metodického plánu v oblasti sociálnych služieb.

V rámci týchto agend koordinátorky participácie spolupracovali so širokou škálou kľúčových aktérov v území:

- Mimovládne organizácie,
- Verejní a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb,
- Samosprávy,
- Odborníci v sociálnej oblasti,
- Široká verejnosť,
- Prijímatelia sociálnych služieb.

Po dvoch rokoch pôsobenia sú za prácou koordinátoriek participácie vidieť konkrétnie výstupy:

- 2 hotové strategické dokumenty v oblasti sociálnych vecí, konkrétnie Koncepcia rozvoja sociálnych služieb a Regionálny akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách,
- návrh rozmiestnenia infraštruktúry pre elektrická vozidlá.

Môžeme pozorovať aj ďalší prínos tejto pozície, a to:

- zvýšenie dôvery kľúčových aktérov v úrad,
- sietovanie aktérov pohybujúcich sa v daných agendách a umožnenie zdieľania skúseností a dobrej praxe,
- zmapovanie kľúčových aktérov v daných agendách, čo povedie k efektívnejšej a inkluzívnejšej práci na daných agendách.

Podrobnejšie vyhodnotenie jednotlivých participatívnych procesov nájdete v prílohe.

PLÁN PARTICIPATÍVNYCH PROCESOV PRE ROK 2024

Systém riadenia participatívnych procesov nastavil proces plánovania a vyhodnocovania participatívnych procesov zavedením povinnosti spracovávať Ročný plán participatívnych procesov pre ďalší kalendárny rok, ktorého súčasťou je aj vyhodnotenie zrealizovaných participatívnych procesov a aktivít za predchádzajúci rok.

Ciele a indikátory plnenia PPP 2024

Nasledujúce ciele PPP 2024 vychádzajú zo záverov diagnostiky stavu a podmienok pre participáciu na Úrade NSK, ako aj zberu a vyhodnotenia požiadaviek na spoluprácu s koordinátormi participácie v oblasti zapájania verejnosti, ktoré zadefinovali potrebu realizácie nižšie uvedených participatívnych procesov:

1. Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC

Indikátor naplnenia:

- 1.1 Počet udržaných pracovných miest koordinátorov participácie
- 1.2 Počet realizovaných participatívnych procesov
- 1.3 Počet vytvorených regionálnych verejných politík, zrealizovaných participatívne
- 1.4 Počet vytvorených pracovných skupín, platforem a spolupracujúcich sietí, zameraných na zefektívnenie prípravy a implementácie regionálnych verejných politík

2. Zvýšiť povedomie o participácii

Indikátory naplnenia:

- 2.1 Počet organizácií verejnej správy, občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ktorých zástupcovia boli účastníkmi participatívnych procesov, zrealizovaných z iniciatívy Úradu VÚC
- 2.2 Počet zrealizovaných podujatí a informačných aktivít na podporu participácie, zabezpečujúcich výmenu príkladov dobrej praxe
- 2.3. Počet zrealizovaných školení, workshopov a seminárov pre zamestnancov Úradu VÚC a partnerov v území

3. Priniesť inovatívne prístupy a príklady z praxe v oblasti zapájania verejnosti

Indikátor naplnenia:

- 3.1 Počet otestovaných inovatívnych prístupov a príkladov z praxe v oblasti zapájania verejnosti (metódy, nástroje, postupy)

Spôsob hodnotenia plnenia PPP 2024

V súlade s nastaveným a zavedeným systémom riadenia participatívnych procesov a na Úrade VÚC a Manuál riadenia participatívnych procesov realizovaných vyšším územným celkom prebieha hodnotenie plnenia Ročného plánu participácie podľa pravidelnému monitorovaniu, vyhodnocovaniu a aktualizovaniu raz za šesť mesiacov, pričom výsledky týchto zistení spracovávajú koordinátori participácie pre vedúceho organizačného útvaru, pod ktorým sú zaradení nasledovne:

- koordinátori participácie priebežne monitorujú a vyhodnocujú aktivity jednotlivých participatívnych procesov a reportujú o zisteniach svojho priameho nadriadeného na pravidelnej báze.
- koordinátori participácie zabezpečujú aktualizáciu Ročného plánu participatívnych procesov o nové participatívne procesy, ktoré vznikli na základe dynamicky

generovaných potrieb a nových pracovných úloh jednotlivých organizačných zložiek Úradu VÚC na kvartálnej báze. Aktualizovaný ročný plán participatívnych procesov je schvaľovaný v zmysle Manuálu na podporu riadenia participatívnych procesov realizovaných vyšším územným celkov.

- koordinátori participácie v čase prípravy Ročného plánu participatívnych procesov pre ďalší rok (2025) spracujú vyhodnotenie plnenia Ročného plánu participatívnych procesov pre rok 2024 vrátane vyhodnotenie zrealizovaných participatívnych procesov v súčinnosti so Zadávateľmi participatívnych procesov.

PLÁNOVANÉ PARTICIPATÍVNE PROCESY 2024

- Koncepcia rozvoja práce s mládežou v Nitrianskom samosprávnom kraji na roky 2025-2030
- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v stredných školách v Nitrianskom samosprávnom kraji pre školský rok 2025/2026
- Metodický plán činnosti v oblasti sociálnych služieb v regióne NSK

Opis participatívnych procesov

PARTICIPATÍVNY PROCES 1: TVORBA KONCEPCIE ROZVOJA PRÁCE S MLÁDEŽOU V NITRIANSKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI NA ROKY 2025-2030

Kontaktná osoba – gestor tvorby dokumentu/aktivity/zadania:	
Meno a priezvisko:	Andrea Valchoňová
Odbor/oddelenie/pracovisko:	Odbor školstva, mládeže a športu
Pozícia:	oborná referentka
Email:	andrea.valchonova@unsk.sk
Telefónny kontakt:	037/6922934
Informácie o regionálnej verejnej politike, v rámci ktorej je plánovaný PP	
Názov dokument:	Koncepcia rozvoja práce s mládežou v Nitrianskom samosprávnom kraji na roky 2025 - 2023
Stručný popis:	<p>Ide o strategický dokument, ktorý definuje východiská, princípy, ciele a priority pôsobnosti kraja vrátane iných subjektov v kľúčových oblastiach rozvoja práce s mládežou v Nitrianskom kraji. Financovanie aktivít sa odvíja od rámcového rozpočtu NSK schváleného Zastupiteľstvom NSK.</p> <p>Kľúčové oblasti rozvoja práce s mládežou:</p> <p>1/ Mladí ľudia v centre záujmu spoločnosti a politík, mobilita mládeže 2/ Participácia 3/ Práca s mládežou, voľný čas, podpora športu a kultúrnych aktivít 4/ Dobrovoľníctvo 5/ Inklúzia, rovnosť a nediskriminácia 6/ Kľúčové kompetencie 7/ Zamestnanosť 8/ Digitálna transformácia 9/ Udržateľný a zelený životný štýl, ochrana životného prostredia 10/ Zdravý životný štýl, duševné zdravie, prevencia sociálno - patologických javov 11/ Výchova a vzdelávanie</p>

Ciele dokumentu/aktivity:	Koncepcia je strategický dokument Nitrianskeho samosprávneho kraja, ktorý napomáha vytvoriť vhodné podmienky pre mladých ľudí, ktoré im umožnia naplno rozvinúť svoju osobnosť, potenciál, slobodne sa realizovať, byť plnoprávnymi členmi spoločnosti a nadobudnúť také vedomosti, zručnosti a skúsenosti, ktoré im prinesú osobné naplnenie, napomôžu viesť kvalitný život, začleniť sa na trhu práce, či založiť si vlastnú rodinu v dospelom veku a umožnia ich realizovanie v rôznych oblastiach.
Zapojené odbory a inštitúcie v zriadenostnej pôsobnosti kraja:	odbor zdravotníctva, odbor sociálnych vecí, odbor kultúry a cestovného ruchu, ekonomický odbor
Informácie o participatívnom procese	
Ciele participatívneho procesu:	Cieľom participatívneho procesu bude získať vstupné dátá (zadefinované vecne príslušným odborom), ktoré budú následne použité pri tvorbe Koncepcie.
Zainteresovaní aktéri/účastníci PP:	Občianske združenia, neziskové organizácie, mestské úrady, Nitrianska krajská rada mládeže a ďalší aktéri z územia pracujúci s mládežou
Plánovaný čas realizácie participatívneho procesu:	<i>zatiaľ nebol určený</i>
Navrhnuté aktivity PP:	<ul style="list-style-type: none"> ● pracovné stretnutia ● fokusové skupiny ● pripomienkovanie návrhu materiálu
Spolupráca medzi Zadávateľom a koordinátormi participácie	
Koordinátori participácie sú zodpovední za:	<ul style="list-style-type: none"> ● celý participatívny proces od A po Z
Plnenie merateľných indikátorov	
Ciel 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet udržaných pracovných miest koordinátorov participácie - 2 miesta ○ Počet realizovaných participatívnych procesov ○ Počet vytvorených regionálnych verejných politík, zrealizovaných participatívne ○ Počet vytvorených pracovných skupín, platform a spolupracujúcich sietí, zameraných na zefektívnenie implementácie regionálnych verejných politík
Ciel 2 Zvýšiť povedomie o participácii	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet organizácií verejnej správy, občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ktorých zástupcovia boli účastníkmi participatívnych procesov, zrealizovaných z iniciatívy Úradu VÚC ○ Počet zrealizovaných podujatí a informačných aktivít na podporu participácie, zabezpečujúcich výmenu príkladov dobrej praxe ○ Počet zrealizovaných školení, workshopov a seminárov pre zamestnancov Úradu VÚC a partnerov v území
Ciel 3 Priniesť inovatívne prístupy a príklady z praxe v oblasti zapájania verejnosti	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet otestovaných inovatívnych prístupov a príkladov z praxe v oblasti zapájania verejnosti (metódy, nástroje, postupy)
Doplňujúce informácie:	

PARTICIPATÍVNY PROCES 2: TVORBA REGIONÁLNEJ STRATÉGII VÝCHOVY A VZDELÁVANIA V STREDNÝCH ŠKOLÁCH V NITRIANSKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI PRE ŠKOLSKÝ ROK 2025/2026

Kontaktná osoba – gestor tvorby dokumentu/aktivity/zadania:	
Meno a priezvisko:	Mgr. Ján Václavek
Odbor/oddelenie/pracovisko:	Odbor školstva, mládeže a športu/odd. metodicko-riadiace
Pozícia:	odborný referent pre metodickú činnosť
Email:	jan.vaclavek@unsk.sk
Telefónny kontakt:	037/6922913
Informácie o regionálnej verejnej politike, v rámci ktorej je plánovaný PP	
Názov dokument:	Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v stredných školách v Nitrianskom samosprávnom kraji pre školský rok 2025/2026
Stručný popis:	<p>Nitriansky samosprávny kraj v súlade s § 31 ods. 1 zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov <i>každoročne aktualizuje</i> regionálnu strategiu výchovy a vzdelávania v stredných školách vo svojej územnej pôsobnosti podľa analýz a prognóz o vývoji trhu práce. Regionálnu strategiu výchovy a vzdelávania v stredných školách samosprávny kraj <i>po prerokovaní v Krajskej rade pre odborné vzdelávanie a prípravu v Nitrianskom kraji a rade vlády</i> vydáva a zverejňuje na svojom webovom sídle každoročne do 31. októbra.</p> <p>Regionálna stratégia analyzuje súčasný stav a odpočet plnenia úloh, ktoré stanovila Koncepcia rozvoja stredného školstva v Nitrianskom kraji na roky 2021 – 2027.</p>
Ciele dokumentu/aktivity:	Regionálna stratégia analyzuje súčasný stav a odpočet plnenia úloh, ktoré stanovila Koncepcia rozvoja stredného školstva v Nitrianskom kraji na roky 2021 – 2027 a stanovuje ciele na nasledujúce obdobie.
Zapojené odbory a inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja:	<i>Zatiaľ neboli určené</i>
Informácie o participatívnom procese	
Ciele participatívneho procesu:	Cieľom participatívneho procesu bude získať vstupné dátá (zadefinované vecne príslušným odborom), ktoré budú následne použité pri tvorbe Regionálnej stratégie.
Zainteresovaní aktéri/účastníci PP:	Stredné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK, Krajská rada pre odborné vzdelávanie a prípravu v Nitrianskom kraji, Komisia školstva, mládeže a športu, ďalší aktéri z územia
Plánovaný čas realizácie participatívneho procesu:	december 2023 – august 2024
Navrhnuté aktivity PP:	<ul style="list-style-type: none"> ● Pracovné stretnutia ● Fokusové skupiny ● Dotazníkové šetrenie ● Pripomienkovanie návrhu materiálu
Spolupráca medzi Zadávateľom a koordinátormi participácie	
Koordinátori participácie budú zodpovední za:	<ul style="list-style-type: none"> ● realizáciou čiastkových participatívnych aktivít

Plnenie merateľných indikátorov	
Ciel 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet udržaných pracovných miest koordinátorov participácie – napr. 2 miesta ○ Počet realizovaných participatívnych procesov ○ Počet vytvorených regionálnych verejných politík, zrealizovaných participatívne ○ Počet vytvorených pracovných skupín, platform a spolupracujúcich sietí, zameraných na zefektívnenie implementácie regionálnych verejných politík
Ciel 2 Zvýšiť povedomie o participácii	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet organizácií verejnej správy, občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ktorých zástupcovia boli účastníkmi participatívnych procesov, zrealizovaných z iniciatívy Úradu VÚC ○ Počet zrealizovaných podujatí a informačných aktivít na podporu participácie, zabezpečujúcich výmenu príkladov dobrej praxe ○ Počet zrealizovaných školení, workshopov a seminárov pre zamestnancov Úradu VÚC a partnerov v území
Ciel 3 Priniesť inovatívne prístupy a príklady z praxe v oblasti zapájania verejnosti	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet otestovaných inovatívnych prístupov a príkladov z praxe v oblasti zapájania verejnosti (metódy, nástroje, postupy)
Doplňujúce informácie:	

PARTICIPATÍVNY PROCES 3: TVORBA METODICKÉHO PLÁNU ČINNOSTI V OBLASTI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V REGÓNE SNK

Kontaktná osoba – gestor tvorby dokumentu/aktivity/zadania:	
Meno a priezvisko:	Mgr. Erika Rózová
Odbor/oddelenie/pracovisko:	Odbor sociálnych vecí
Pozícia:	Vedúca odboru sociálnych vecí
Email:	erika.rozova@unsk.sk
Telefónny kontakt:	037/6922940
Informácie o regionálnej verejnej politike, v rámci ktorej je plánovaný PP	
Názov dokument:	Metodický plán činnosti v oblasti sociálnych služieb v regióne NSK
Stručný popis:	Metodický plán činnosti v oblasti sociálnych služieb v regióne NSK pre odbor sociálnych vecí Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja (OSV). Plán vznikne na základe potrieb OSV, Komisie sociálnej pomoci Zastupiteľstva NSK a na základe potrieb a dopytu samotných poskytovateľov sociálnych služieb v NSK. Príprava tohto materiálu ako aj realizovanie aktivít prebehne participatívnym procesom v spolupráci s koordinátorkami participácie NSK.
Ciele dokumentu/aktivity:	Sieťovanie aktérov v území, zdieľanie informácií a skúseností, vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb, plnenie cieľov Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v regióne NSK na roky 2024 až 203, plnenie cieľov Regionálneho akčného plánu na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2023-2027.
Zapojené odbory a inštitúcie v zriadeností odboru/kraja:	Zatiaľ neboli určené

Informácie o participatívnom procese	
Ciele participatívneho procesu:	Cieľom participatívneho procesu je zber podnetov a mapovanie potrieb aktérov v oblasti sociálnych služieb pre tvorbu metodického plánu.
Zainteresovaní aktéri/účastníci PP:	verejní poskytovatelia sociálnych služieb, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb, poskytovatelia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK, Odbor sociálnych vecí, Komisia sociálnych pomocí, experti
Plánovaný čas realizácie participatívneho procesu:	09/2023 – 12/2024
Navrhnuté aktivity PP:	<ul style="list-style-type: none"> ● Pracovné stretnutia ● Dotazníkové šetrenie ● Pracovné skupiny
Spolupráca medzi Zadávateľom a koordinátormi participácie	
Koordinátori participácie budú zodpovední za:	<ul style="list-style-type: none"> ● celý participatívny proces od A po Z
Plnenie merateľných indikátorov	
Ciel 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet udržaných pracovných miest koordinátorov participácie - 2 miesta ○ Počet realizovaných participatívnych procesov ○ Počet vytvorených regionálnych verejných politík, zrealizovaných participatívne ○ Počet vytvorených pracovných skupín, platform a spolupracujúcich sietí, zamieraných na zefektívnenie implementácie regionálnych verejných politík
Ciel 2 Zvýšiť povedomie o participácii	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet organizácií verejnej správy, občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ktorých zástupcovia boli účastníkmi participatívnych procesov, zrealizovaných z iniciatívy Úradu VÚC ○ Počet zrealizovaných podujatí a informačných aktivít na podporu participácie, zabezpečujúcich výmenu príkladov dobrej praxe ○ Počet zrealizovaných školení, workshopov a seminárov pre zamestnancov Úradu VÚC a partnerov v území
Ciel 3 Priniesť inovatívne prístupy a príklady z praxe v oblasti zapájania verejnosti	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet otestovaných inovatívnych prístupov a príkladov z praxe v oblasti zapájania verejnosti (metódy, nástroje, postupy)
Doplňujúce informácie:	

MERA TELNÉ UKAZOVATELE PRE PARTICIPATÍVNE PROCESY

Participatívny proces	Cieľ	Ukazovateľ	Počet	Termín
TVORBA KONCEPCIE ROZVOJA PRÁCE S MĽÁDEŽOU V NITRIANSKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJINE ROKY 2025-2030	Cieľ 1 Udržať naštený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	Počet udržaných pracovných miest koordinátorov participácie	2	12/24
		Počet realizovaných participatívnych procesov	1	12/24
		Počet vytvorených regionálnych verejných politík, zrealizovaných participatívne	1	12/24
	Cieľ 2 Zvýšiť povedomie o participácii	Počet organizácií verejnej správy, občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ktorých zástupcovia boli účastníkmi participatívnych procesov, zrealizovaných z iniciatívy Úradu VÚC	5	12/24
		Počet zrealizovaných podujatí a informačných aktivít na podporu participácie, zabezpečujúcich výmenu príkladov dobrej praxe	5	12/24
		Počet zrealizovaných školení, workshopov a seminárov pre zamestnancov Úradu VÚC a partnerov v území	1	12/24
	Cieľ 3 Priniesť inovatívne prístupy a príklady z praxe v oblasti zapájania verejnosti	Počet otestovaných inovatívnych prístupov a príkladov z praxe v oblasti zapájania verejnosti (metódy, nástroje, postupy)	1	12/24
TVORBA REGIONÁLNEJ STRATÉGII VÝCHOVY A VZDELÁVANIA V STREDNÝCH ŠKOLÁCH V NITRIANSKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI PRE ŠKOLSKÝ ROK 2025/2026	Cieľ 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	Počet udržaných pracovných miest koordinátorov participácie	2	12/24
		Počet realizovaných participatívnych procesov	1	12/24
		Počet vytvorených regionálnych verejných politík, zrealizovaných participatívne	1	12/24
		Počet vytvorených pracovných skupín, platform a spolupracujúcich sietí, zameraných na zefektívnenie implementácie regionálnych verejných politík	1	12/24
	Cieľ 2 Zvýšiť povedomie o participácii	Počet organizácií verejnej správy, občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ktorých zástupcovia boli účastníkmi participatívnych procesov, zrealizovaných z iniciatívy Úradu VÚC	10	12/24

	Počet zrealizovaných podujatí a informačných aktivít na podporu participácie, zabezpečujúcich výmenu priekladov dobrej praxe	3	12/24
	Počet zrealizovaných školení, workshopov a seminárov pre zamestnancov Úradu VÚC a partnerov v území	1	12/24
Ciel 3 Priniesť inovatívne prístupy a príklady z praxe v oblasti zapájania verejnosti	Počet otestovaných inovatívnych prístupov a priekladov z praxe v oblasti zapájania verejnosti (metódy, nástroje, postupy)	1	12/24
	Počet udržaných pracovných miest koordinátorov participácie	2	12/24
	Počet realizovaných participatívnych procesov	1	12/24
	Počet vytvorených regionálnych verejných politík, zrealizovaných participatívne	1	12/24
	Počet vytvorených pracovných skupín, platform a spolupracujúcich sietí, zameraných na zefektívnenie implementácie regionálnych verejných politík	1	12/24
TVORBA METODICKÉHO PLÁNU ČINNOSTI V OBLASTI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V REGIÓNE NSK	Ciel 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC		
	Ciel 2 Zvýšiť povedomie o participácii		
	Počet organizácií verejnej správy, občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ktorých zástupcovia boli účastníkmi participatívnych procesov, zrealizovaných z iniciatívy Úradu VÚC	10	12/24
	Počet zrealizovaných podujatí a informačných aktivít na podporu participácie, zabezpečujúcich výmenu priekladov dobrej praxe	5	12/24
	Počet zrealizovaných školení, workshopov a seminárov pre zamestnancov Úradu VÚC a partnerov v území	1	12/24
Ciel 3 Priniesť inovatívne prístupy a príklady z praxe v oblasti zapájania verejnosti	Počet otestovaných inovatívnych prístupov a priekladov z praxe v oblasti zapájania verejnosti (metódy, nástroje, postupy)	1	12/24

SUMÁR MERA TELNÝCH UKAZOVATEĽOV PRE ROK 2024

Mera/čelný ukazovateľ	Ciel	Počet	Termín
Počet udržaných pracovných miest koordinátorov participácie	Ciel 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	2	12/2024
Počet realizovaných participatívnych procesov	Ciel 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	3	12/2024
Počet vytvorených regionálnych verejných politík, zrealizovaných participatívne	Ciel 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	3	12/2024
Počet vytvorených pracovných skupín, platformí a spolupracujúcich sietí, zameraných na zefektívnenie implementácie regionálnych verejných politík	Ciel 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	3	12/2024
Počet organizácií verejnej správy, občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ktorých zástupcovia boli účasníkmi participatívnych procesov, zrealizovaných z iniciatívy Úradu VÚC	Ciel 2 Zvýšiť povedomie o participácii	25	12/2024
Počet organizácií a informačných aktivít na podporu participácie, zabezpečujúcich výmenu príkladov dobrej praxe	Ciel 2 Zvýšiť povedomie o participácii	13	12/2024
Počet zrealizovaných školení, workshopov a seminárov pre zamestnancov Úradu VÚC a partnerov v území	Ciel 2 Zvýšiť povedomie o participácii	3	12/2024
Počet otestovaných inovatívnych prístupov a príkladov z praxe v oblasti zapájania verejnosti (metódy, nástroje, postupy)	Ciel 3 Primiesť inovatívne prístupy a príklady z praxe v oblasti zapájania verejnosti	3	12/2024